

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

1. Adolygiad 2012 o'r Gwasanaeth Budd-dal Tai a Budd-dal y Dreth Gyngor - Adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru

Derbyniwyd yr adroddiad ar 1 Medi 2012 a chyflwynwyd i'r Pwyllgor Archwilio ar 27 Medi 2012.

Cyf	Cynigion pellach ar gyfer gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Y drefn monitro a'r cynnydd wnaed hyd yn hyn	Ystyriwch y cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Sicrhau bod trefniadau cynllunio olyniaeth effeithiol ar waith ar gyfer swydd y Swyddog Sicrhau Ansawdd a Hyfforddiant.	Uwch Reolwr Refeniw a Risg	Cadw trefniadau cynllunio olyniaeth yr uned gyfan o dan ystyriaeth barhaus, nid ar gyfer un swydd yn unig	Mor fuan â phosib	<p>Mae trefniadau'r holl uned dan ystyriaeth barhaus yng nghyd-destun y gyfundrefn diwygio lles, ac mae rolau a chyfrifoldebau yr holl swyddi wedi eu hystyried wrth ddarganfod arbedion effeithlonrwydd a thoriadau yn unol â'r fframwaith gorfforaethol.</p> <p>Mae'r gwasanaeth yn gwybod beth yw gofynion pob swydd ar ei strwythur, ac mae'n datblygu gwybodaeth a sgiliau pob un o'i swyddogion yn barhaus. Mae'r gwasanaeth felly o'r farn nad oes camau ymarferol pellach penodol sydd angen eu cymryd ar hyn o bryd. Rydym yn fodlon fod y cynnig yma wedi cael ei gyflawni.</p>	Wedi'i gwblhau
2	Sicrhau bod pob aelod o staff yn ymwybodol o'r trefniadau parhad busnes a nodir yn y cynllun adfer ar ôl trychineb.	Uwch Reolwr Refeniw a Risg	Sicrhau fod trefniadau cynllunio argyfwng yr Adran Gyllid ar gael i bawb.	Mor fuan â phosib	Mae'r Uned Budd-daliadau, fel pob uned arall o fewn y Cyngor, yn gweithio oddi mewn i'r trefniadau corfforaethol. Cymeradwywyd fersiwn ddiweddaraf Cynllun Parhad Gwasanaeth yr Adran Gyllid gan y Tîm Rheoli Adrannol ar 1 Mehefin 2016, a'i gylchredeg wedi hynny.	Wedi'i gwblhau
3	Ystyried cyflwyno proses ymgynghori neu arolwg i werthuso barn cwsmeriaid am y gwasanaeth.	Uwch Reolwr Refeniw a Risg	Adroddwyd i'r Pwyllgor Archwilio ym Medi 2012, "Mae'r Cyngor yn gryf o blaid yr egwyddor cyffredinol o ymgynghori gyda chwsmeriaid. Fodd bynnag, nid ydym yn ystyried y byddai'n amserol i wneud hynny mor agos i'r newidiadau cenedlaethol mwyaf radical erioed i'r gwasanaeth budd-dal (torri'r lefel o lwfans rhent a ganiateir, cyflwyno'r cynllun cymorth lleol ar gyfer treth cyngor, ac allfudo hawliadau budd-dal tai y Cyngor i gyfundrefn Credyd Cynhwysol y 'DWP' eu hunain)." Cymeradwywyd y sylwadau hyn gan y Pwyllgor ar y pryd.	Mor fuan â phosib	<p>Fel y bydd aelodau'r Pwyllgor yn ymwybodol, bu llithriad sylweddol yn amserlen Llywodraeth San Steffan wrth gyflwyno Credyd Cynhwysol. Oherwydd hyn, mae'r sefyllfa a ddisgrifiwyd yn 2012, i bob pwrpas yn parhau.</p> <p>Rydym yn fodlon fod Siop Gwynedd yn ymgynghori yn barhaus. Mae trefniant yn ei le fel bod adroddiadau rheolaidd yn cael eu pasio ymlaen i'r Uned Fudd-daliadau fel sy'n briodol.</p>	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

2. Ebrill 2012 - Adborth ar Adolygiad Rheoli Gwybodaeth Cyngor Gwynedd - Adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru

Cyf	Cynigion pellach ar gyfer gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Y drefn monitro a'r cynnydd wnaed hyd yn hyn	Ystyriwch y cynnyddi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Dylai'r Cyngor wella'r cynllun gweithredu sy'n ategu'r strategaeth wybodaeth i gynnwys camau gweithredu i ganfod anghenion gwybodaeth a chudd-wybodaeth y Cyngor a chydlynu gweithgarwch yr ystod o wasanaethau gwybodaeth i fodloni'r anghenion hyn.	Rheolwr Gwybodaeth	<p>Trafodwyd hyn gyda Gwenan Parry, Pennaeth Cefnogaeth Gofal Cwsmer yn 2012.</p> <p>Y teimlad oedd nad swyddogaeth y Gwasanaeth Rheoli Gwybodaeth oedd canfod anghenion gwybodaeth y Cyngor ac mai ein rôl ni oedd darparu canllawiau ac arbenigedd ar sut i reoli gwybodaeth unwaith mae wedi cyrraedd y Cyngor (o ran diogelwch, gwaredu, cywirdeb, cadw am gyfnodau priodol). Dyma yw rôl gwasanaethau rheoli gwybodaeth ym mhob Cyngor.</p> <p>Rôl yr Uned Ymchwil yw ymateb i anghenion gwybodaeth gwasanaethau. Mae'r Strategaeth Rheoli Gwybodaeth yn mynd i gael ei diweddarau yn fuan felly gallwn ymgorffori hyn i'r dyfodol os oes dymuniad i wneud hynny.</p>		<p>Mae'r Grŵp Asesu Trefniadau Llywodraethu wedi adnabod Llywodraethu Gwybodaeth fel blaenoriaeth uchel iawn, ac wedi adrodd hynny yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn 2015.</p> <p>Fel canlyniad i hyn, mae Llywodraethu Gwybodaeth wedi ei gynnwys yn y Cynllun Strategol (Prosiect C8). Erbyn diwedd 2017, bydd y Cyngor wedi asesu priodoldeb y trefniadau diogelu gwybodaeth a llunio cynigion fel bo'r angen. Gan fod hwn yn brosiect yn y Cynllun Strategol, bydd yn cael sylw rheolaidd gan y Panel Cyflawni perthnasol.</p> <p>Mae cytundeb yn awr bod angen drafftio Strategaeth Rheoli Gwybodaeth newydd fydd yn ehangach na'r cynllun blaenorol ac yn cwmpasu materion megis data agored, y defnydd o wybodaeth, ansawdd gwybodaeth. Hefyd, mae'r Grŵp Asesu Trefniadau Llywodraethu wedi comisynu darn o waith i ganfod pa ddefnydd yr ydym yn ei wneud o wybodaeth trwy ofyn i adrannau gyflawni hunan-asesiad.</p>	Ar waith
2	Datblygu fforwm priodol i gydlynu gweithgareddau timau gwybodaeth y Cyngor.	Rheolwr Gwybodaeth	<p>Mae yna gydweithredu gyda'r tîm gwybodaeth Adran Oedolion yn digwydd eisoes a byddwn yn sicrhau ein bod yn glir am bwrpas ac amcan y fforwm.</p> <p>Byddwn hefyd yn edrych i mewn i'r dull mwyaf priodol o gydlynu gweithgareddau timau gwybodaeth y Cyngor</p>		Bydd hyn ddigwydd yn naturiol fel rhan o'r gwaith o lunio'r Strategaeth Gwybodaeth newydd. Mae yn digwydd yn anffurfiol eisoes e.e. rhwng y tim Ymchwil a'r tim data Gwasanaethau Cymdeithasol.	Heb gychwyn

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

3. Arolwg 3 blynedd Estyn 2013 : Arolygiad ar Ansawdd Gwasanaethau Addysg Awdurdod Lleol Gwynedd i blant a phobl ifanc yn ystod Mawrth 2013

Yn dilyn arolygiad Estyn o wasanaethau addysg ar gyfer plant a phobl ifanc ar 11 - 15 Mawrth 2013, barnwyd bod angen monitro cynnydd yr awdurdod gan Estyn. Derbyniwyd a chadarnhawyd Cynllun Gweithredu Ôl-Arolwg Estyn gan y Cabinet ar 17 Medi 2013. Ystyriwyd Cynllun Gweithredu Ôl-Arolwg Estyn gan y Pwyllgor Craffu Gwasanaethau ar 3 Hydref 2013.

Yn dilyn ymweliad arolygwyr Estyn ar 2-5 Rhagfyr 2014, derbyniwyd llythyr yn cofnodi canlyniadau terfynol y monitro ar ôl yr arolygiad:

“Bernir bod Cyngor Gwynedd wedi gwneud cynnydd digonol mewn perthynas â'r argymhellion yn sgil arolygiad Mawrth 2013. O ganlyniad, mae Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru yn tynnu'r awdurdod o unrhyw weithgarwch dilynol pellach.”

Bu i Arolygwyr Estyn fynychu cyfarfod Pwyllgor Craffu Gwasanaethau ar 12 Chwefror 2015 er mwyn adrodd yn ôl ar ganfyddiadau eu hymweliad 2-5 Rhagfyr 2014.

Cylch Arolygiadau Awdurdodau Lleol (ESTYN)

O ran cylch arolygiad awdurdodau lleol, mae'r cylch diwethaf newydd ddod i ben a bellach mae'r cylch yn o leiaf unwaith bob 6 blynedd.

- Cylch tair blynedd ysgolion unigol wedi dod i ben a bellach wedi newid i unwaith o leiaf bob 6 blynedd.
- Mae ESTYN yn gallu ymweld ag unrhyw ysgol neu awdurdod ar unrhyw amser, ond maent angen rhoi o leiaf mis o rybudd i ysgol ac o leiaf 12 wythnos (neu 3 mis) o rybudd i awdurdod lleol.
- Mae arolygydd cyswllt ysgolion (ESTYN) yn rhoi ymweliad pob tymor.
- Mae Adolygiad yn digwydd ar hyn o bryd ar gonsortia gwella ysgolion Cymru, sef: Gwe, Erw a dau gonsortium o'r de.

Cyf	Argymhelliad	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Cynnydd	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	A1 Gwella diogelu trwy sicrhau bod gweithdrefnau a pholisïau'r cyngor yn cael eu deall yn glir gan bawb sy'n gweithio i'r awdurdod ac yn cael eu diweddarau a'u lledaenu'n rheolaidd.	Swyddog Monitro: Cyfarwyddwr Corfforaethol	<p>Dosbarthu a sicrhau ymwybyddiaeth o 'Bolisi a Chanllawiau Diogelu Plant ac Oedolion' (corfforaethol) a chydymffurfiaeth ohono.</p> <p>Sicrhau bod holl staff y Cyngor ymgymryd â hyfforddiant ymwybyddiaeth diogelu sylfaenol</p> <p>Sicrhau bod y flaenoriaeth i faes Diogelu Plant ac Oedolion yn cael ei adlewyrchu yng Nghynllun Stratgeol y Cyngor</p> <p>Aelodau Arweiniol yn debryn tystiolaeth o berfformiad corfforaethol/ trawsadrannol y CYngor parthed materion diogelu plant ac oedolion</p>	Chwefror 2014	<p>Adran Addysg:</p> <p>Un o brif flaenoriaethau Cynllun Busnes yr Adran Addysg yw <i>'Adolygu trefniadau diogelu trwy sicrhau bod gweithdrefnau a pholisïau'r cyngor yn cael eu deall yn glir gan bawb sy'n gweithio ym maes addysg ac yn cael eu diweddarau a'u lledaenu'n rheolaidd'</i>.</p> <p>Er mwyn sicrhau fod yr ysgolion yn gwbl glir o'u cyfrifoldebau a bod gweithdrefnau a diwylliant diogelu cadarn yn ysgolion Gwynedd, penodwyd Swyddog Diogelu i'r Adran Addysg, sydd yn weithredol ers Medi 2015.</p> <p>Nodir isod y meysydd sydd wedi eu hadnabod fel blaenoriaethau i'r Swyddog Diogelu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adolygu Hyfforddiant Amddiffyn Plant Lefel 1 a Lefel 2 • Adolygu'r polisïau enghreifftiol sydd ar gael i ysgolion yn y maes diogelu, amddiffyn plant ac ymyrraeth gorfforol yng nghyd-destun datblygiadau cenedlaethol a chanllawiau' cadw'r dysgwyr yn ddiogel' • Sicrhau fod pob Corff Llywodraethol wedi mabwysiadu'r polisïau perthnasol • Bob ysgol i dderbyn ymweliad Diogelu cyn arolwg • Cytuno ar un strategaeth sirol • Cytuno ar bolisi Sirol Enghreifftiol • Codi ymwybyddiaeth a hyfforddiant ar 'Cam-fanteisio'n rhywiol ar blant' (CSE) 	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Argymhelliad	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Cynnydd	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
					<ul style="list-style-type: none"> • Codi ymwybyddiaeth a hyfforddiant Radicaleiddio • Codi ymwybyddiaeth Ymddygiad Rhywiol Niweidiol (HSB) <p>Lluniwyd ffurflen wirio i ysgolion yn unol â gofynion Estyn ac mae'r Adran Addysg wedi derbyn y rhain yn ôl ac wedi dadansoddi'r wybodaeth. Yn deillio o hyn, lluniwyd Cynllun Busnes Diogelu Addysg ar gyfer 2016 - 17 sydd yn cynnwys y meysydd cyffredin sydd angen sylw yn dilyn dadansoddi a chrynhoi ffurflenni yma. Mae'r dadansoddiad o grynodedb gweithredu pob ysgol yn sail i unrhyw gefnogaeth/ ymyrraeth bellach gan y Swyddog Diogelu.</p> <p>Adroddir yn rheolaidd i'r Panel Strategol Diogelu ar gynnydd yn erbyn y blaenoriaethau uchod. Rhaglen waith pellach wedi ei lunio ar gyfer 2016/17.</p>	
2	A2 Codi safonau yng nghyfnod allweddol 4 trwy dargedu adrannau sy'n tanberfformio mewn ysgolion uwchradd sy'n perfformio'n wael yn fwy cadarn.	Swyddogion Monitro: Dau Gyfarwyddwr Corfforaethol, Uwch Reolwr Ysgolion	<p>Sicrhau ymateb buan ac effeithiol i ganfyddiadau ymchwil y Gweithgor Craffu i berfformiad CA4 ysgolion uwchradd Gwynedd</p> <p>Sicrhau, trwy'r CLG gyda'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion Rhanbarthol [GwE] bod ysgolion targed yn cael cyfranogi o rwydweithiau a fforymau proffesiynol i rannu arferion da ac i fanteisio ar arbenigeddau Arweinwyr System ac arweinwyr ysgol llwyddiannus.</p> <p>Sicrhau bod yr ysgolion targed wedi cytuno [ac wedi</p>	Haf 2015	<p>Mae'r argymhelliad yma yn rhan o brosiect P1 Cynllun Strategol y Cyngor sef 'Gwella a chysoni safonau addysg'. Adroddir ar gynnydd y prosiect i'r Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc ac i'r Cabinet.</p> <p>Pwrpas y prosiect hwn yw gwella a chysoni safonau addysg ar draws Gwynedd er mwyn sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cyflawni'r safonau uchaf i feithrin y cymwysterau a'r sgiliau sy'n eu galluogi i fyw a ffynnu yn lleol. Mae'r Adran yn gweithredu camau ymarferol yn yr ysgolion er mwyn gwella a chysoni safonau addysg ac yn targedu pynciau penodol, ac yn herio perfformiad mewn meysydd penodol.</p> <p>Yn ystod 2015/16, lluniwyd Strategaeth Ansawdd Addysg sy'n gosod cyfeiriad a champau gweithredol i wella a chysoni safonau addysg.</p> <p>Nodir isod y prif flaenoriaethau ar gyfer 2016/17:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyflwyno model newydd o gefnogi ysgolion a fydd yn cryfhau systemau cefnogi ysgol i ysgol, datblygu partneriaethau newydd, gwella deilliannau cyfnod allweddol, yn ogystal â chefnogi ysgolion i berfformio yn y chwarteli Uchaf • Adolygu strwythurau'r Adran Addysg trwy greu strwythur ardal newydd a diffinio rôl 'Swyddog Addysg Ardal' er mwyn cydlynu'n well y gefnogaeth i'r ysgolion a'r holl wasanaeth cefnogol 	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Argymhelliad	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Cynnydd	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
			<p>cychwyn gweithredu] ar gynlluniau cadarn i wella safonau llythrennedd [darllen ac ysgrifennu yn benodol] a rhif ar draws yr ysgol yn unol â gofynion y Fframwaith Genedlaethol</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Gweithredu manyleb glir rhwng y Cyngor a GwE (Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion) a fydd yn sicrhau bod gweithdrefnau miniog a phriodol yn eu lle i fonitro ac arfarnu cynnydd yn yr ysgolion • Gweithio gyda GwE i sicrhau codi safonau Saesneg a Mathemateg mewn adrannau penodol yn ein hysgolion Uwchradd • Datblygu a gweithredu system dracio a thargedu effeithiol, ynghyd a gwell safon addysgu a dysgu mewn pynciau megis Saesneg a Mathemateg yn benodol. Bydd hyn yn cyfrannu tuag at gynyddu nifer y disgyblion fydd yn ennill trothwy Lefel 2+ (5 gradd A* -C TGAU) neu gyfatebol • Targedu gwelliant mewn ysgolion sy'n tanberfformio yn gyffredinol neu yn perfformio yn gyfforddus • Parhau i ddatblygu a gweithredu strategaethau presennol yr awdurdod i wella presenoldeb mewn ysgolion. <p>O ran canlyniadau Haf 2015, nodir isod y prif gryfderau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dangosyddion perfformiad allweddol ym mhob cyfnod allweddol yn gwella erbyn hyn, ac yn cymharu'n ffafriol ag awdurdodau lleol (ALLau) tebyg; • Perfformiad yn dda iawn yn CA3 ac yn gryf erbyn diwedd CA4 gan fod ar y brig mewn tri allan o'r chwe prif ddangosydd. • Mae bron pob disgybl yn gadael yr ysgol gydag achrediad ar ddiwedd cyfnod allweddol 4; • Perfformiad holl ddisgyblion yr Awdurdod yn y dangosyddion sgôr pwynt cyfartalog, sgôr pwynt cyfartalog wedi ei gapio a lefel 1; <p>Rhaglen waith wedi ei lunio ar gyfer 2016/17.</p>	
3	A3 Monitro a herio pob ysgol a defnyddio'r holl bwerau sydd ar gael i'r awdurdod i wella arweinyddiaeth a rheolaeth mewn ysgolion sy'n tanberfformio.	Swyddogion Monitro: Pennaeth Addysg, Uwch Reolwr Ysgolion, Uwch Reolwr ADY a Chynwysiad Addysg, Uwch Ymgyngh-orydd Her, Cyfarwyddwr Corfforaethol	<p>Grymuso gweithredu'r Awdurdod mewn perthynas â datblygu arweinyddiaeth a rheolaeth mewn ysgolion cynradd.</p> <p>Mewn achosion ble gosodir ysgol mewn categori statudol gan Estyn, yr Awdurdod i symud ar fyrder i ddefnyddio'r pwerau statudol</p> <p>Sicrhau bod gweithdrefnau miniog a phriodol yn eu lle trwy'r Gwasanaeth Rhanbarthol [GwE] i fonitro</p>	Haf 2014	<p>Mae'r argymhelliad yma yn rhan o brosiect P2 Cynllun Strategol y Cyngor sef 'Gwella arweinyddiaeth a rheolaeth'. Adroddir ar gynnydd y prosiect i'r Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc ac i'r Cabinet.</p> <p>Pwrpas y prosiect hwn yw gwella amodau arweinyddiaeth er mwyn codi safonau. Byddwn yn gweithredu ar gynigion fydd yn gwella arweinyddiaeth a rheolaeth, gyda'r bwriad o symud tuag at y nod bod penaethiaid ysgolion yn ddigyswllt, hynny yw, nad ydynt yn dysgu plant.</p> <p>Yn ystod 2015/16, comisiynwyd adroddiad i faes arweinyddiaeth ysgolion yng Ngwynedd. Byddwn yn gweithredu ar argymhellion yr adroddiad hwnnw yn ystod 2016/17.</p> <p>Erbyn diwedd y prosiect, bydd gwell ansawdd o ran arweinyddiaeth o fewn ysgolion Gwynedd a bydd strwythur gyrfu gliriach yn ei le ar gyfer athrawon. Bydd hyn yn allweddol os am sicrhau bod plant a phobl ifanc yn elwa o safonau mwy cyson yn ein hysgolion, gan y bydd effaith arweinyddiaeth gref yn cael effaith positif ar gyrhaeddiad plant a phobl ifanc.</p> <p>Nodir isod y prif flaenoriaethau ar gyfer 2016/17:</p>	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Argymhelliad	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Cynnydd	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
			<p>ac arfarnu cynnydd yr ysgolion ac i ddwysau y gweithredu a'r ymyrraeth ble na welir y cynnydd disgwylidig.</p> <p>Grymuso a miniogi gweithdrefnau atebolrwydd mewnol y Cyngor am berfformiad ysgolion</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Gweithredu cynllun datblygu arweinyddiaeth sy'n gwella amodau arweinyddiaeth ysgolion yng Ngwynedd • Monitro a herio pob ysgol a defnyddio'r holl bwerau sydd ar gael i'r awdurdod wella arweinyddiaeth a rheolaeth mewn ysgolion sy'n tanberfformio • Sicrhau trefniadau lle bo'r awdurdod a chyrrff llywodraethu yn ymyrryd ynghynt mewn ysgolion ble mae arweinyddiaeth yn peri pryder • Sicrhau strwythur rheolaeth gydweithredol ar lefel dalgylch ac ardal a fydd yn rhyddhau amser i benaethiaid arwain yn effeithiol • Datblygu rheolwyr a darpar reolwyr o fewn gwasanaethau ac adnabod arweinwyr ar gyfer y dyfodol <p>Rhaglen waith wedi ei lunio ar gyfer 2016/17.</p>	
4	A4 Parhau i ddatblygu a gweithredu strategaethau presennol yr awdurdod i wella presenoldeb mewn ysgolion uwchradd.	Swyddog Monitro: Uwch Reolwr ADY a Chynwysiad Addysg	<p>Sicrhau arfarniad o ddulliau a gweithdrefnau cofnodi absenoldebau ysgolion uwchradd Gwynedd.</p> <p>Sicrhau targedau gwella presenoldeb ysgolion penodol yn unol â'u perfformiad blaenorol a chytuno ar gynllun gweithredu cytunedig gyda phob ysgol ym maes presenoldeb</p> <p>Sicrhau bod data presenoldeb yn cael ei archwilio'n fanwl a rhagweithiol gan y gwasanaeth presenoldeb a lles, a chynllunio gwelliant yn dilyn hunan arfarniadau blynyddol.</p>	Gorffennaf 2013	<p>Yn ystod 2014/15 bu i bresenoldeb disgyblion o fewn y sector uwchradd gynyddu 0.4% i 94.6%. Yn genedlaethol bu i'r ffigwr gynyddu 0.2% i 93.8%.</p> <p>Mae presenoldeb ysgolion uwchradd Gwynedd wedi codi o'r 4ydd safle yn 13/14 i gydradd 2il uchaf drwy Gymru.</p> <p>Mae'r Gwasanaeth Lles yn parhau i ddatblygu a gweithredu strategaethau presennol yr awdurdod i wella presenoldeb mewn ysgolion uwchradd.</p>	Wedi'i gwblhau
5	A5 Gwella ansawdd hunanarfarnu, a'r modd y caiff cynlluniau gwella a gweithdrefnau rheoli	Swyddogion Monitro: Pennaeth Addysg, Rheolwr Cynllunio Strategol a Pherfformiad,	<p>Sicrhau cynhwysedd ychwanegol o fewn yr Adran Addysg i gydlynu materion rheoli perfformiad</p> <p>Sicrhau adnabod y rhaglenni gwella unigol sy'n cyfrannu tuag at</p>	Rhagfyr 2013	<p>Mae gweithdrefnau rheoli perfformiad, hunan arfarnu a chynlluniau gwella yr Adran Addysg wedi cryfhau.</p> <p>Mae gan bob Gwasanaeth/Tîm Gynlluniau Busnes a rhaglenni gwella unigol. Mae'r rhain wedi eu rhannu i dair lefel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lefel 1 – Blaenoriaethau Adran • Lefel 2 – Blaenoriaethau Gwasanaeth / Uned 	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Argymhelliad	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Cynnydd	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	perfformiad eu rhoi ar waith yn yr adran addysg.	Swyddog Gwella Ansawdd Addysg Cynorthwyol	fesuryddion yr Adran/ Gwasanaeth Addysg. Creu matrices o'r mesuryddion Cytuno a sefydlu trefn hunan arfarnu gadarn		<ul style="list-style-type: none"> • Lefel 3 – Blaenoriaethau Timau Unigol <p>Mae'r Cynlluniau yma'n cynnwys mesuryddion perfformiad a chofrestrau risg sydd yn amlygu'r rhwystrau sydd angen eu symud yn rhagweithiol er mwyn darparu gwasanaeth effeithlon i bobl Gwynedd.</p> <p>Mae llinellau atebolrwydd o'r adran i'r cyngor yn fwy clir a bellach mae 'na gyswllt mwy uniongyrchol o flaenoriaethau corfforaethol i flaenoriaethau'r adran addysg</p> <p>Adroddir ar gynnydd ac effaith y gweithredu yn chwarterol ac mae trefn ac amserlen benodol yn ei le er mwyn adrodd i'r Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc ac i'r Cabinet. Mae'r drefn adrodd yn cynorthwyo aelodau'r Cabinet i flaenoriaethu beth i'w gyfarch fel rhan o welliant parhaus y Cyngor. Mae'r drefn hefyd yn sicrhau fod yr aelodau yn gallu dal timau gwasanaeth i gyfri am eu perfformiad, yn ogystal â chynorthwyo cynghorwyr i adnabod materion i'w craffu.</p>	
6	A6 Parhau i roi cynlluniau ar waith i leihau nifer y lleoedd gwag.	Swyddogion Monitro: Rheolwr Arweiniol (Ad-drefnu Ysgolion Uwchradd), Rheolwr Arweiniol Ad-drefnu Ysgolion Cynradd, Uwch Reolwr Ysgolion, a Swyddog i'w ddynodi.	Gweithredu rhaglenni llefydd gweigion ardaloedd a dalgylchol penodol	Parhaus	<p>Mae'r argymhelliad yma yn gysylltiedig â Phrosiectau P3 i P6 Cynllun Strategol y Cyngor sef 'Rhaglen rhwydwaith o ysgolion hyfyw i'r dyfodol'. Adroddir ar gynnydd y prosiect i'r Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc ac i'r Cabinet.</p> <p>Pwrpas y rhaglen hon yw datblygu rhwydwaith o ysgolion hyfyw i'r dyfodol. Bydd ei chyflawni yn creu gwell amodau i ddatblygu arweinyddiaeth, cynyddu a chysoni safonau addysg, a gwella profiadau i blant a phobl ifanc. Mae angen hefyd cynllunio a modelu ar gyfer strwythur i'r dyfodol gan roi sylw penodol ar gynllunio ar gyfer y trothwy nesaf o brosiectau cyfalaf y Llywodraeth.</p> <p>Y prif brosiectau ar gyfer 2016/17:</p> <ul style="list-style-type: none"> • P3 – Ysgol Hafod Lon • P4 – Dalgylch y Gader • P5 – Ysgol Glancegin • P6 – Dalgylch y Berwyn. <p>Ceir manylion pellach yng Nghynllun Strategol y Cyngor. Rhaglen waith wedi ei lunio ar gyfer 2016/17.</p>	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

4. Blwyddyn 2012-2013 - Gwerthusiad Perfformiad Blynyddol yr Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC). Derbyniwyd 28 Hydref 2013.

Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Cabinet ar 28 Ionawr 2014, ac i'r Pwyllgor Craffu Gwasanaethau ar 13 Chwefror 2014.

Cyf	GWEITHRED	Arweinydd	Cynllun Gweithredu	Erbyn pryd	Cynnydd	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi un o'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
Llunio Gwasanaethau						
1	Cynnal y momentwm o ran ad-drefnu gwasanaethau preswyl i bobl hŷn	Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	<p>Cynllun gweithredu 2013-14 Prosiect Trawsnewid Gwasanaethau Pobl Hŷn (gan anelu i sicrhau cydweithio gwell gyda'r Gwasanaeth Iechyd) ac yn benodol:</p> <p>Gofal Preswyl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ystyried argymhellion asesiad lletya a gofal Porthmadog • Adnabod ffordd ymlaen i'r ddarpariaeth yn nalgylch Porthmadog • Gweithredu rhaglen ymgysylltu ynglyn a'r ffordd ymlaen • Cytuno ffordd ymlaen gyda chartrefi preswyl y Cyngor Gwynedd Council • Agor Uned Ysbaid yn benodol ar sail peilot • Datblygu cynigion er mwyn darparu ystod o wlaŷ sydd yn diwallu'r galw drwy Adolygiad Dechrau i Ddiwedd 'End to End' y Gwasanaeth Oedolion. 	Mawrth 2014	<p>Mae gwaith wedi cychwyn i ddatblygu 40 uned Tai Gofal Ychwanegol ar safle Hafod y Gest ym Mhorthmadog mis Mawrth 2016, bydd y cynnod adeiladu yn parhau am 18 mis, gyda bwriad i gwblhau erbyn Hydref 2017.</p> <p>Mae Grŵp Gweithredol a Grŵp Cyfathrebu wedi ei sefydlu mewn partneriaeth gyda Grŵp Cynefin. Mae diwrnodau agored wedi ei drefnu ar gyfer hyrwyddo'r cynllun yn yr ardaloedd lleol yn ystod mis Ebrill a Mai 2016.</p> <p>Cyflwynwyd Strategaeth Lletya Pobl Hyn i'r Cabinet 15fed Mawrth 2016.</p> <p>Mae'r Cyngor wedi agor unedau gofal tymor byr mewn pedwar o'i gartrefi gofal preswyl drwy gydweithio efo Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r unedau wedi eu lleoli yn: Plas y Don, Pwllheli; Bryn Blodau, Llan Ffestiniog; Llys Cadfan, Tywyn a Plas Pengwaith, Llanberis. Bydd yr unedau yn cael eu defnyddio mewn nifer o amgylchiadau, er enghraifft i roi gofal ysbaid, i roi gofal ychwanegol fel nad oes rhaid i berson fynd i'r ysbyty neu fel rhan o'r gwaith gwella a chryfhau yn dilyn gwaeledd neu anaf. 	Wedi'i gwblhau
Cael gafael ar gymorth						
2	Rhagweld y galw am gymorth cymunedol	Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a	<ul style="list-style-type: none"> • Parhau i fonitro er rhagweld y galw • Ymchwil a dadansoddi mewn perthynas â newidiadau 	Mawrth 2014 Parhau s	<p>Mae gwaith dadansoddi demograffi yn rhan allweddol o'r cylch cynllunio. Mae'r manylion yma yn cael eu cyflwyno gan yr adran, er mwyn sicrhau fod cynnydd mewn demograffi yn cael eu adlewyrchu o fewn cyllidebau.</p>	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

		Llesiant	demograffig a'r effaith ar y gwasanaeth		Yn ogystal mewn ymateb i'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant mae trefniadau mewn lle i greu Set Data Gyffredinol fydd yn cael ei ddefnyddio I rhagweld galw am wasanaethau i'r dyfodol.	
Y gwasanaethau a ddarparwyd						
3	Datblygu'r amrywiaeth o wasanaethau yn y gymuned yn y gwasanaethau i oedolion	Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	<p>Cynllun Gweithredu 2013-14 Prosiect Trawsnewid Gwasanaethau Pobl Hŷn (gan anelu i sicrhau cydweithio gwell gyda'r Gwasanaeth Iechyd) ac yn benodol:</p> <p>Gofal Dydd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cytuno ar gynllun sy'n cyfarch anghenion gofal dydd pobl hŷn gan gynnwys cyfleon gwaith / gwirfoddoli / cymdeithasu / gofal personol a gofal dwys • Adnabod opsiynau gofal dydd Maesincla Caernarfon • Datblygu Rhaglen Waith ar y cyd gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ynglŷn â darpariaeth gofal dydd arbenigol dementia 	Mawrth 2014	<p>Sefydlwyd gwasanaeth dydd arbenigol ar gyfer oedolion a phroblemau cof yn ardal Arfon yng Nghanolfan Dydd Plas Hedd, Bangor. Mae'n wasanaeth newydd sy'n ddarpariaeth ar y cyd rhwng Gwasanaethau Cymdeithasol a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr. Darperir y gwasanaeth bob dydd Mercher a dydd Sadwrn. Dyma'r tro cyntaf i'r Cyngor a'r Bwrdd Iechyd ddarparu gwasanaeth o'r fath ar ddydd Sadwrn.</p> <p>Sefydlwyd clwb cinio gyda Age Cymru yn Tai Gofal Ychwanegol Awel y Coleg. Cytundeb gyda Age Cymru i sefydlu gweithgareddau yn Awel Y Coleg, Y Bala.</p> <p>Gwelwyd datblygiadau gan Age Cymru yn Nefyn, Y Bala ac yn Nolgellau, ble sefydlwyd canolfannau Heneiddio'n Dda, gyda nifer o 'glybiau/gweithgareddau' wedi eu sefydlu oddi mewn y canolfannau yma. Mae 36 clwb yn Nefyn a 5 yn Bala. Agorwyd y ganolfan Heneiddio'n Dda Dolgellau ym mis Mehefin 2013. Mae'n agored am 2 ddiwrnod yr wythnos, ac mae nifer o weithgareddau wedi cychwyn fel 'clybiau' mewnol, 5 ar hyn o bryd. Golyga hyn fod 46 o glybiau gweithgareddau bellach yn weithredol i unigolion dros 50.</p> <p>Mae gwaith yn parhau i sicrhau bod darpariaeth addas o ofal dydd yn y sir.</p>	Wedi'i gwblhau
4	Datblygu'r amrywiaeth o wasanaethau yn y gymuned yn y gwasanaethau i oedolion	Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	<p>Cynllun Gweithredu 2013-14 Prosiect Trawsnewid Gwasanaethau Anabledd Dysgu ac yn benodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adnabod modelau llety a gofal dydd ar gyfer pobl ac Anableddau Dysgu 	Mawrth 2014	<p>Mae datblygiad model llety newydd Pant yr Eithin, Harlech, wedi ei gwblhau ar gyfer 8 oedolyn gydag anabledd dysgu, 6 byngalo un Ystafell wely ac yn byngalo dwy Ystafell wely.</p> <p>Mae gwaith yn parhau yn y maes Anableddau Dysgu i ymgorffori egwyddorion y model 'Symud Ymlaen' ym mhob agwedd o'r gwasanaethau a gynigir. Y weledigaeth yw sicrhau bod pob unigolyn yn cyflawni hyd eithaf ei allu, ac yn cael ei annog i anelu'n uwch a meithrin sgiliau a phrofiadau newydd o hyd.</p> <p>Mae Tîm Rheoli Anabledd Dysgu wedi cael ei sefydlu o dan arweinyddiaeth y Uwch Reolwr i gadw ffocws ar ddatblygiad yn y maes ac i weithio a chefnogi wrth drawsffurfio'r gwasanaeth. Yn ogystal mae Bwrdd Prosiect Anabledd Dysgu yn cael ei ail-sefydlu er mwyn cadw ffocws a momentwm ar y gwaith prosiect & targedau arbedion.</p> <p>Mae cyfarfodydd chwarterol wedi eu trefnu hefyd gydag iechyd er mwyn eu cynnwys fel rhan o'r rhaglen trawsnewid.</p>	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

					Trefniadau felly mewn lle yn y maes anabledd dysgu i ddatblygu amrywiaeth o wasanaethau yn y gymuned.	
5	Datblygu'r amrywiaeth o wasanaethau yn y gymuned yn y gwasanaethau i blant	Pennaeth Addysg	Cynllun Gweithredu 2013-14 Prosiect Anghenion Dysgu Ychwanegol ac yn benodol: <ul style="list-style-type: none"> Cytuno ar fodel newydd o ddarparu profiadau a chyfleoedd addysgol i blant gydag Anghenion Dysgu Ychwanegol Penderfynu ar safleoedd posibl ar gyfer sefydlu Canolfan Rhagoriaeth Addysg Arbennig newydd yn ardal Dwyfor-Meirionnydd 	Mawrth 2014	<p><u>Model Newydd</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Wedi datblygu Strategaeth newydd yn cynnig ffordd newydd fwy Integredig o gyflwyno gwasanaeth i blant gydag Anghenion Dysgu Ychwanegol. <p>Mae'r egwyddorion hyn yn cynnwys y bwriad i roi mwy o sylw i'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> Blynyddoedd Cynnar ac ymyrraeth gynnar; Sefydlu tîm canolog, Integredig o arbenigeddau penodol i hwyluso cyd-weithio a chyd-gynllunio; Dad-gomisiynu'r CBAAA; Rhaglen Hyfforddiant i uwchraddio sgiliau'r gweithlu; Cyflwyno'r defnydd o Gynlluniau sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn. <p>Gobeithio cael cymeradwyaeth y Cyngor i'w mabwysiadu – rhagfyr 2015.</p> <p><u>Canolfan Ragoriaeth Addysg Arbennig newydd Meirionnydd/Dwyfor:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Wedi cytuno ar safle ym Mhenrhyndeudraeth a'r gwaith eisoes wedi cychwyn. Gobeithio cwblhau yn ystod tymor yr Hydref 2016 	Ar waith

	Yr effaith ar fywydau pobl					
6	Sicrhau bod gwasanaeth yn hybu annibyniaeth i bobl hŷn	Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Cynllun Gweithredu 2013-14 Prosiect Trawsnewid Gwasanaethau Pobl Hŷn (gan anelu i sicrhau cydweithio gwell gyda'r Gwasanaeth Iechyd) ac yn benodol: <p>Gofal Preswyl</p> <ul style="list-style-type: none"> Ystyried argymhellion asesiad lletya a gofal Porthmadog Adnabod ffordd ymlaen i'r ddarpariaeth yn nalgylch Porthmadog Gweithredu rhaglen ymgysylltu ynglŷn â'r ffordd ymlaen Cytuno ffordd ymlaen cyda chartrefi preswyl y Cyngor Gwynedd Council Agor Uned Ysbaid benodol ar sail peilot. <p>Gofal Dydd</p> <ul style="list-style-type: none"> Cytuno ar gynllun sy'n cyfarch anghenion gofal dydd pobl hŷn gan gynnwys cyfleon 	Mawrth 2014	Gweler uchod – 1(i)	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

			<p>gwiath / gwirfoddoli / cymdeithasu / gofal personol a gofal dwys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adnabod opsiynau gofal dydd Maesincla Caernarfon • Datblygu Rhaglen Waith ar y cyd gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ynglŷn â darpariaeth gofal dydd arbenigol dementia <p>Teleofal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cwblhau adolygiad o achos fusnes teleofal • Cytuno ar y ffordd ymlaen 		<p>Gweler Uchod 3(i)</p> <p>Achos fusnes wedi ei gwblhau a ffordd ymlaen wedi ei adnabod.</p>	
7	Gwella'r broses o gynllunio addysg ar gyfer plant sy'n derbyn gofal	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd / Pennaeth Addysg	<ul style="list-style-type: none"> • Y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd i barhau i fonitro'n agos • Rôl allweddol i'r Cydlynedd Addysg Grwpiau Bregus i sicrhau a chodi ymwybyddiaeth ymysg ysgolion Gwynedd am bwysigrwydd cwblhau y cynlluniau addysg personol yn amserol 	Parhaus	<p>Mae'r sefyllfa o ran cwblhau cynlluniau addysg personol plant mewn gofal wedi dirywio ymhellach, gyda 25 allan o 66 wedi eu cwblhau o fewn 20 diwrnod ysgol yn 2015/16, sef 37.9%.</p> <p>Mae'r Panel Rhiantu Corfforaethol wedi adnabod cynlluniau addysg personol fel maes sydd angen gwaith pellach. Yr her i'r Panel yw sicrhau bod llais y plentyn cael ei clywed ac ein bod yn ymateb i hyn.</p>	Ar waith
8	Sicrhau gwasanaethau iechyd i blant sy'n derbyn gofal	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd / BIPBC	<ul style="list-style-type: none"> • Y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd i barhau i fonitro'n agos • Parhau i gynnal y drafodaeth gyda BIPBC i sicrhau adolygu trefniadau gweithredu asesiadau iechyd yn amserol 	Parhaus	<p>Mae'r gwasanaeth wedi bod yn cydweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ers nifer o flynyddoedd i geisio datrys y problemau o ran cynnal asesiadau iechyd ar gyfer plant mewn gofal yn amserol. Mae'r Panel Rhiant Corfforaethol wedi bod yn dal y Bwrdd Iechyd i gyfrif er mwyn herio ymarfer a sicrhau fod gwelliannau yn y drefn yn digwydd. Er hynny, mae'r cynnydd wedi bod yn hynod o siomedig, ond yn ystod y flwyddyn hon rydym yn gweld gwelliant yn y perfformiad yn erbyn y dangosydd hwn gan fod canlyniadau chwarter 1 yn dangos fod 60.7% wedi eu cynnal o fewn amser a 63.4% ar ddiwedd chwarter 2. Mae hyn yn galonogol ac wedi cyrraedd y targed a osodwyd yn lleol (60%). Mae yn parhau i fod yn is na chyfartaledd Cymru, ond rydym o'r farn ein bod wedi datrys y problemau mwyaf o ran trefniadau a phrosesau er mwyn gweld cynnydd parhaus.</p>	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

	GWEITHRED	Arweinydd	Cynllun Gweithredu	Erbyn pryd	Cynnydd	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi un o'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
Darparu Gwasanaethau Cymdeithasol						
9	Sefydlu system sicrhau ansawdd yn y gwasanaethau i oedolion	Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	<ul style="list-style-type: none"> • O ran data – datblygu system newydd fydd yn tynnu data yn uniongyrchol o system Rheoli Cofnodi Data yr Adran ac a fydd yn adrodd ar ansawdd data • Defnyddio'r system newydd i adrodd yn chwarterol • Paratoi, datblygu a hyrwyddo canllawiau defnyddio'r system i weithwyr o fewn y meysydd blaenoriaeth • Llunio a chytuno strategaeth sicrhau ansawdd ar draws y gwasanaeth 	Mawrth 2014	<p>Datblygwyd system newydd erbyn Mawrth 2014 er mwyn tynnu data yn uniongyrchol o system Rheoli Cofnodi Data yr Adran gan amlygu unrhyw materion ansawdd data. Defnyddir o hyn allan er mwyn adrodd ar ddata perfformiad neu rheolaethol yn unol â'r angen.</p> <p>Mae'r gwaith o greu strategaeth sicrwydd ansawdd yn derbyn sylw ac yn cael ei gynllunio o fewn y strwythur newydd yn yr Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant.</p>	Ar waith
Darparu Cyfeiriad						
10	Sicrhau cefnogaeth gorfforaethol i blant sy'n derbyn gofal, yn enwedig ym maes cynllunio addysg	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu Strategaeth • Gweithredu'r Strategaeth 	Ebrill 2014	<p>Mae Strategaeth Rhiantu Corfforaethol yn y broses o gael ei gwblhau, a bydd ffocws ar sicrhau cefnogaeth addysg i blant mewn gofal yn derbyn sylw. Mae'r strategaeth wedi bod mewn ffurf drafft ers cyfnod, ac yn dilyn colli swydd bu oediad yn y gwaith o'i gwblhau. Ers Hydref 2015 mae penderfyniad fod y cyfrifoldeb gweithredol am waith y Panel Rhiant Corfforaethol yn eistedd gyda'r Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd yn hytrach na gyda'r Adran Cefnogaeth Gorfforaethol, ac mae sicrhau fod strategaeth a chynllun gweithredu clir mewn lle yn flaenoriaeth o ran y rhaglen waith.</p>	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

5. Mai 20 – 22 Mai 2014: Adolygiad Cenedlaethol o'r Defnydd o Drefniadau Diogelu Rhag Colli Rhyddid (DOLS) yng Nghymru 2014 – Awdurdod Lleol Gwynedd a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr - Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol (AGGCC)

Cyf	Cynigion pellach ar gyfer gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Y drefn monitro a'r cynnydd wnaed hyd yn hyn	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Dylai'r Cyngor a'r Bwrdd Iechyd barhau i ddatblygu dealltwriaeth am y Ddeddf Galluedd Meddyliol, y Trefniadau Diogelu rhag Colli Rhyddid a goblygiadau dyfarniad y Goruchaf Lys ar bob lefel. Dylent sicrhau eu bod yn adeiladu ar wybodaeth a sgiliau presennol rheolwyr gofal mewn gwasanaethau oedolion er mwyn sicrhau, lle ceir achosion awdurdodedig o golli rhyddid, bod adolygiadau rheoli gofal yn adlewyrchu ystyriaeth i ganlyniad ac effeithiolrwydd yr achosion hynny. Dylai'r cysylltiadau rhwng rheoli gofal a monitro contractau mewn gwasanaethau oedolion fod yn fwy cadarn.	Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant			<p>Mae rhaglen hyfforddiant mewn lle gyda chyfleoedd hyfforddiant ar gael ar gyfer pob aelod o staff ac unrhyw berson perthnasol arall sydd yn gweithio yn unol â Ddeddf Galluedd Meddyliol (2005),</p> <p>Mae'r Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant wedi penodi Cydlynnydd DoLS sy'n cysylltu ag yn diweddarau'r cartrefi gofal / awdurdod rheoli yng Ngwynedd mewn perthynas ag unrhyw newidiadau ac i ddarparu cefnogaeth yn ôl yr angen</p> <p>Mae'r Cydlynnydd DoLS wedi llunio pecyn gwybodaeth i gefnogi'r holl weithwyr sy'n ymwneud â phobl a allai gael eu hamddifadu o'u rhyddid.</p> <p>Mae'r cydlynnydd DOLS yn gweithio'n agos gyda'r Awdurdod Rheolier mwyn sicrhau bod pawb sy'n gysylltiedig â'r broses yn glir o ran yr hyn sydd angen ei gwblhau a pha feini prawf sydd angen eu gwrdd. Os oes unrhyw ansicrwydd, bydd y cydlynnydd yn ymweld â holl unigolion perthnasol i drafod y broses a'r meini prawf, bydd hyn yn adeiladu ar eu gwybodaeth ac yn gwella'r berthynas i gydweithio</p> <p>Mae'r Adran yn mabwysiadu trefn Rheolaeth Categori fydd yn cryfhau'r cysylltiad rhwng monitro contactau a rheolaeth gofal.</p>	Ar waith
2	Dylai'r Cyngor a'r Bwrdd Iechyd sicrhau eu bod yn cyflwyno adroddiadau rheolaidd ar wybodaeth rheoli perfformiad am y Trefniadau Diogelu wrth uwch reolwyr ac aelodau etholedig.	Cyfarwyddwr Corfforaethol			Mae adroddiadau rheolaidd yn cael eu paratoi gan dynnu at ei gilydd y prif negeseuon, bydd unrhyw bryderon a godir yn cael eu hamlygu ar y pwynt hwnnw. Mae data yn cael ei adolygu a'i ddiweddarau bob mis, a gwybodaeth yn cael ei drosglwyddo i'r rheolwyr. Mae adroddiad blynyddol yn cael ei ddarparu i AGGCC ac yn cynnwys pob cyfeiriad mae'r corff goruchwylio yn ei dderbyn.	Wedi'i gwblhau
3	Dylai'r Cyngor archwilio i drefniadau rheoli i sicrhau nad oes unrhyw wrthdaro buddiannau rhwng ei swyddogaethau fel corff goruchwyliol ac fel awdurdod rheoli	Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant			<p>Mae trefniadau diogelu ehangach yn cael eu rhoi mewn lle gan yr Adran Oedolion Iechyd a Llesiant</p> <p>Mae cydlynnydd DoLS yn ei le sydd yn rheoli a monitro'r holl gyfeiriadau sy'n dod i mewn ac yn cysylltu gyda'r adran gyfreithiol i sicrhau nad oes unrhyw wrthdaro.</p> <p>Mae camau i sicrhau nad oes gan yr Aseswyr Budd Gorau unrhyw gysylltiadau gyda'r defnyddiwr gwasanaethsy'n caelei asesu.</p>	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Cynigion pellach ar gyfer gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Y drefn monitro a'r cynnydd wnaed hyd yn hyn	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
					<p>Bydd unrhyw bryderon yn cael eu hamlygu i'r Cydlynnydd a bydd aseswyr arall yn cwblhau yr asesiad boed yn aseswr annibynnol.</p> <p>Mae'r Cydlynnydd yn ymwybodol mewn rhai achosion bydd sefydliad yn gorff goruchwylio yn ogystal ag awdurdod rheoli. Bydd yn sicrhau yr aseswyr yn cydymffurfio gyda'r ddeddfwriaeth asesiad aseswyr. Rhaid i bob aseswr wneud ei benderfyniad, a sicrhau bod lefel briodol o wrthrychedd yn cael ei rhoi yn y broses asesu. Rydym yn dilyn y Cod Ymarfer</p> <p>Rydym fel Corff Goruchwylio yn ceisio osgoi penodi aseswyr mewn unrhyw achos posib lle bydd ddiddordeb sy'n gwrthdaro neu sefyllfaoedd a allai godi amheuaeth ynglŷn â gwrthrychiad yr asesiad. Mae'r cydlynnydd yn ymwybodol o'r hyn a ystyrir yn achos o ddiddordeb a phob asesydd budd gorau yn ymwybodol bod angen iddynt hysbysu'r Corff Goruchwylio os ydynt yn adnabod y person sy'n cael ei asesu neu ei deulu</p>	
4	Dylai'r Cyngor a'r Bwrdd lechyd ill dau ddatblygu mecanweithiau sicrhau ansawdd mwy cadarn, fel bod yr holl geisiadau, asesiadau ac awdurdodiadau'n cydymffurfio â deddfwriaeth, canllawiau a chyfraith achosion.	Pennaeth Adran Oedolion, lechyd a Llesiant			<p>Mae'r adran wedi rhoi trefniadau diogelu ehangach mewn lle</p> <p>Bydd cyfarfodydd misol yn cael eu cynnal gyda'r holl Aseswyr Budd Gorau i ddarparu fforwm iddynt i rannu eu gwybodaeth ac adeiladu ar sgiliau.</p> <p>Mae'r asesiadau ac awdurdodiadau yn cael eu gwirio yn drylwyr. Mae'r asesiadau yn cael eu gwirio ar dair lefel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Gan yr Asesydd Budd Gorau 2) Cydlynnydd 3) Corff Goruchwylio. <p>Mae newidiadau cenedlaethol yn y trefniadau DoLS yn cryfhau trefniadau ag yn lleihau'r risg o unrhyw fethiannau.</p> <p>Bydd y cydlynnydd yn mynychu grwpiau penodol i drafod deddfwriaeth a pholisi ar draws Cymru er mwyn diweddarau ynglŷn a unrhyw ddeddfwriaeth neu ddatblygiadau newydd.</p>	Wedi'i gwblhau
5	Dylai'r Cyngor a'r Bwrdd lechyd ill dau adolygu eu gallu o ran Aseswyr Budd Pennaf a meddygon Adran 12 i sicrhau eu bod yn gallu cyflawni gofynion y ddeddfwriaeth a dyfarniad y Goruchaf Lys.	Pennaeth Adran Oedolion, lechyd a Llesiant			Mae trefn wedi ei sefydlu ac mae Recriwtio a Hyfforddiant Aseswyr Budd Gorau yn dasg barhaol ac rydym yn anelu i gymhwyso mwy o staff ar gyfer gwella ac adeiladu ar y gwasanaethau, gwybodaeth a sgiliau sydd eisoes yn bodoli o fewn ein hardal.	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Cynigion pellach ar gyfer gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Y drefn monitro a'r cynnydd wnaed hyd yn hyn	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
6	Dylai'r Cyngor a'r Bwrdd lechyd ill dau adolygu'r modd y maent yn cynnwys personau perthnasol, eu teuluoedd a'u gofawyr. Dylent geisio adborth ar eglurder ac effeithiolrwydd gwybodaeth sydd ar gael. Dylent gynnwys manylion o ran sut i gyfleu canmoliaeth, pryderon a chwynion.	Pennaeth Adran Oedolion, lechyd a Llesiant			Mae'r person perthnasol yn ffactor bwysig yn y broses asesu hon ac yn darparu gwybodaeth allweddol. Y brif flaenoriaeth gan unrhyw Asesydd Budd Gorau yw casglu gwybodaeth a cheisio canfod eu dymuniadau a'u barn	Wedi'i gwblhau
7	Dylai'r Cyngor a'r Bwrdd lechyd ystyried ble y gallai cydweithio agosach ddwyn manteision ychwanegol a gwella canlyniadau i bersonau perthnasol a.u teuluoedd.	Pennaeth Adran Oedolion, lechyd a Llesiant			Cynhelir cyfarfod Rhanbarthol bob 3 mis gyda chynrychiolaeth iechyd, gwasanaethau cymdeithasol ac eiriolaeth i drafod deddfwriaeth, a sut y gallwn weithio gyda'n gilydd i wella'r gwasanaeth ar gyfer y person.	Wedi'i gwblhau
8	Dylai'r Cyngor a'r Bwrdd lechyd ill dau sicrhau bod hyfforddiant yn y Ddeddf Galluedd Meddyliol a.r Trefniadau Diogelu rhag Colli Rhyddid i reolwyr a staff ym mhob lleoliad gofal cymdeithasol a gofal iechyd perthnasol yn cael ei wneud yn orfodol ac yn cael ei ddarparu'n rheolaidd. Dylent archwilio effeithiolrwydd pob hyfforddiant o.r fath.	Pennaeth Adran Oedolion, lechyd a Llesiant			Mae rhaglen hyfforddiant mewn lle o dan drefniadau arferol yr Adran.	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

6. Mai 2014 – Craffu Da? Cwestiwn Da

Nid ydi'r adroddiad hwn yn cynnwys Argymhellion a oedd wedi eu cyfeirio at Lywodraeth Cymru gan hynny, mae'r cyfeirnodau ar gyfer yr argymhellion hynny wedi eu gadael allan.

Cyf	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Egluro rôl aelodau gweithredol ac uwch swyddogion wrth gyfrannu at y broses craffu	Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni	Mae'r rhaglen waith craffu eleni yn cynnwys mwy o eitemau polisi sydd yn derbyn ystyriaeth ymlaen llaw. Fodd bynnag, mae cydnabyddiaeth nad yw hyn yn mynd yn ddigon pell. Bydd Pwyllgor Archwilio'r Cyngor yn trafod cynllun gweithredu i ymateb i'r argymhelliad yn y flwyddyn newydd. Linc electronig	Mae Adolygiad 360 gradd y Cyngor a gwaith diweddar gan Swyddfa Archwilio Cymru wedi cadarnhau bod angen gwneud rhywbeth am y gagendor sydd wedi bod rhwng craffu a'r Weithrediaeth. Mae Is-grwp sydd yn arwain ar ymateb i adroddiad SAC eisoes wedi cymeradwyo rhai camau i fynd i'r afael â hynny o ran edrych ar y model craffu ac adnabod eitemau blaen-graffu penodol	Ar waith
2	Sicrhau bod aelodau craffu, ac yn benodol cadeiryddion craffu, yn cael hyfforddiant a chymorth er mwyn sicrhau eu bod yn meddu ar yr holl sgiliau sydd eu hangen i gynnal gwaith craffu effeithiol	Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni	Bydd cynllun gwaith yn mynd i'r Pwyllgor Archwilio i'w drafod yn y flwyddyn newydd. Yn y cyfamser, mae cwrs hyfforddi wedi ei ddatblygu ar y cyd gyda'r Gymdeithas Llywodraeth Leol a'i beilota ar gyfer aelodau craffu. Mae'r cwrs pilot wedi ei gynnal a bydd cwrs pellach ym mis Chwefror. Linc electronig	Mae sesiynau hyfforddi wedi eu datblygu a'u rhedeg ar y cyd gyda Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru gyda 21 o aelodau yn mynychu dros 2 sesiwn. Bwriedir ail-redeg sesiwn o'r fath yn ystod y flwyddyn yn ogystal â chynnal sesiynau 1:1 gydag unrhyw aelodau craffu newydd	Ar waith
3	Datblygu prosesau blaen raglennu craffu ymhellach er mwyn: Darparu rhesymeg glir dros ddewis pynciau Canolbwyntio mwy ar ganlyniadau sicrhau y defnyddir y dull craffu mwyaf addas ar gyfer y maes pwnc a'r canlyniad dymunol; a chysoni rhaglenni craffu a threfniadau rheoli perfformiad, hunanwerthuso a gwella'r cyngor	Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni	Mae'r broses ar gyfer llunio'r rhaglen waith yn gadarn ond mae angen sicrhau mwy o gysondeb o ran ei weithredu. Bydd cynllun gwaith yn mynd i'r Pwyllgor Archwilio i'w drafod yn y flwyddyn newydd. Gellir ffeindio rhagor o wybodaeth yn Linc electronig	Eleni, wrth lunio blaen-raglen y pwyllgorau craffu am y flwyddyn, rhoddwyd sylw penodol i gyfran o eitemau blaen-graffu gwahanol. Maent wedi eu nodi fel eitemau blaen-graffu a byddwn yn adrodd arnynt felly ac yn medru dilyn trywydd a mesur dylanwad y blaen-graffu wrth i benderfyniadau gweithredol ddigwydd	Ar waith
4	Sicrhau bod gwaith craffu yn defnyddio gwaith archwilio, arolygu a rheoleiddio yn	Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni	Bydd cynllun gwaith yn mynd i'r Pwyllgor Archwilio i'w drafod yn y flwyddyn newydd. Gellir ffeindio rhagor o wybodaeth yn Linc electronig	Mae'r drefn yn ei le i ganiatáu i'r Pwyllgor Archwilio gyfeirio materion i bwyllgorau craffu ond nid wy wedi ei weithredu eto. Fel mae'n digwydd mae amryw o faterion adroddiadau	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Ystyriwch eich cynnydd:
	effeithiol a bod ei weithgareddau yn ategu gwaith cyrff adolygu allanol			archwilwyr allanol wedi cael eu hadnabos ar gyfer blaen-raglen 2016/17	<ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
6	Sicrhau y caiff effaith craffu ei gwerthuso'n briodol ac y gweithredir arni er mwyn gwella effeithiolrwydd y swyddogaeth; gan gynnwys gwneud gwaith dilynol ar gamau gweithredu arfaethedig ac archwilio canlyniadau.	Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni	Bydd cynllun gwaith yn mynd i'r Pwyllgor Archwilio i'w drafod yn y flwyddyn newydd. Gellir ffeindio rhagor o wybodaeth yn Linc electronig . Yn y cyfamser, rydym wedi cychwyn trefn o gyflwyno prif argymhellion pwyllgorau craffu i'r Cabinet.	Mae'r pwyslais gan Craffu eleni ar geisio bod yn llawer mwy miniog a phendant o ran argymhellion craffu er mwyn medru tracio dylanwad y craffu hynny ar weithredu. Bydd hynny o fudd wrth ysgrifennu'r adroddiad ar graffu 2016/17 a bydd modd gwerthuso effaith y craffu yn gyffredinol yr adeg hynny. Ni chanfuwyd unrhyw fethodoleg i wneud hynny eto	Wrthi'n cael ei gynllunio
7	Cynnal hunanwerthusiadau rheolaidd o drefniadau craffu gan ddefnyddio 'canlyniadau a nodweddion trefniadau trosolwg a chraffu effeithiol i lywodraeth leol' a ddatblygwyd gan Rwydwaith Swyddogion Craffu Cymru.	Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni	Mae'r Cyngor yn bwriadu edrych ar arfer da a dysgu o gynghorau eraill. Bydd cynllun gwaith yn mynd i'r Pwyllgor Archwilio i'w drafod yn y flwyddyn newydd. Gellir ffeindio rhagor o wybodaeth yn Linc electronig .	Mae gwaith yr Is-Grwp Trefniadau Craffu wedi cynnal gwerthusiad o'r trefniadau ar hyn o bryd ac wedi dod i gasgliad y meysydd penodol sydd angen eu gwella, sef:- <ul style="list-style-type: none"> • Cryfhau'r cysylltiad â deialog rhwng Craffu a'r Cabinet gan wneud mwy o waith datblygu polisi ar y cyd (y Craffwyr â'r Cabinet) • Bod angen eglurder ar pam bod angen craffu ac adnoddau a sgiliau addas • Ffiniau aelodaeth Pwyllgorau rhy sanctaidd a'r pwysau gwaith yn anghyson • Arafwch y broses ac amllder cyfarfodydd Mae Cynllun Gweithredu i ymateb i hynny ar waith	Ar waith
8	Rhoi cynlluniau gweithredu ar gyfer gwella craffu ar waith yn seiliedig ar astudiaeth wella Swyddfa Archwilio Cymru.	Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni	Y Cynllun Gwaith a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Archwilio yn y flwyddyn newydd.	Mae'r Cynllun Gweithredu a gymeradwywyd gan y Pwyllgor Archwilio ar waith ac yn cael ei ddatblygu ymhellach gan yr Is-grwp Trefniadau Craffu	Ar waith
9	Mabwysiadu 10 Egwyddor Cyfranogaeth Cymru ar gyfer Ymgysylltu a'r Cyhoedd wrth wella'r ffordd y mae'r swyddogaeth graffu yn ymgysylltu a'r	Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni	Bydd cynllun gwaith yn mynd i'r Pwyllgor Archwilio i'w drafod yn y flwyddyn newydd. Gellir ffeindio rhagor o wybodaeth yn Linc electronig .	Mae'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol wedi pwysu a mesur trefniadau ymgysylltu'r Cyngor yn ystod 2015/16. Mae Cyngor Gwynedd wedi cymeradwyo Egwyddorion Cyfranogaeth Cymru a bydd yr egwyddorion hynny yn cael eu dilyn mewn gwaith pellach y mae'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol am ei gyflawni yn 2016/17 am y defnydd o iaith symla dealladwy (sydd yn rhan o'r egwyddorion)	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Ystyriwch eich cynnydd:
					<ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	cyhoedd a rhanddeiliaid.				

7. Gorffennaf 2014: Pobl Ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant – Darganfyddiadau adolygiad o gynghorau yng Nghymru

Cyf	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd:
						<ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Mapio ac adolygu, gyda phartneriaid, y gwariant ar wasanaethau NEET er mwyn deall yn well yr adnoddau sydd eu hangen er mwyn cyflawni'r Fframwaith.	Uwch Reolwr Dysgu a Chymunedol	Yn ystod 2016 bydd gwaith pellach yn cael ei wneud parthed dadansoddi gwariant ac adnoddau lleola r gyfer y grŵp pobl ifanc sydd ddim mewn addysg/hyfforddiant/gwaith. Bydd cost y mapio diweddar yn cael ei gwblhau erbyn Mawrth 2106. Bydd gan y Panel gweithredol Pobl Ifanc rôl allweddol i chwarae yn y broses hon gydag argymhellion yn cael eu rhannu gyda'r Grŵp Rheoli Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu Ieuenctid (YEPP).	<p>Mae gwaith mapio gwasanaethau cefnogi a darpariaeth ar gyfer y grŵp NEET (Not in Education, Employment or Training) 16-24 oed wedi ei gwblhau yn Awst 2014 ac wedi ei ddiweddarau yn Nhachwedd 2015. Mae'n cynnwys gwybodaeth am wasanaethau prif lif a phrosiectau ESF (European Social Fund) / grantiau tymor byr. Mae oddeutu 40+ o ddarparwyr lleol sydd yn gweithio gyda'r grŵp NEET 16-24 oed gyda rhai darparwyr yn targedu grwpiau penodol o bobl ifanc megis pobl ifanc ôl ofal / iechyd meddwl ayb.</p> <p>Mae digwyddiad rhannu gwybodaeth am gefnogaeth/darpariaeth ar gyfer y grwp 16-24 wedi ei drefnu mis Mehefin ac bydd darparwyr lleol yn mynychu. Mae'r digwyddiad yn targedu asiantaethau sydd ddim yn darparu gwasanaethau ar hyn o bryd yng Ngwynedd er mwyn mynd i'r afael a bylchau lleol.</p> <p>Mae gwaith mapio wedi ei gwblhau parthed datblygu y cynllun ESF rhanbarthol AD TRACyng nghyd destun y grwp targed NEET. Mae 400 o unigolion 16-24 di waith wedi ei adnabod fel grwp targed ar gyfer y prosiect-gyda amcan gost o 60 miliwn i'r sector gyhoeddus yng Ngwynedd pe bai y grwp hwn yn parhau yn ddiwaith tymor hir .</p>		Wedi'i gwblhau
2	Egluro eu dull strategol	Uwch	Rydym yn y broses o sefydlu	Systemau Tracio 16-18 oed: Mae canllawiau	Mae nifer sydd yn Haen	

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	o leihau'r gyfran o bobl 19-24 oed sydd yn NEET yn ogystal â'u dull ar gyfer pobl 16-18 oed.	Reolwr Dysgu a Chymunedol	gweithdrefnau ar gyfer gwella'r broses o drosglwyddo pobl ifanc sydd ddim mewn addysg/hyfforddiant/gwaith o wasanaethau cyn 18 i wasanaethau oedolion/Canolfan Byd Gwaith. Bydd system yn cael ei gyflwyno fel rhan o'r panel gweithredol Pobl Ifanc gyda ffurflen gyfeirio cyfnod " transition" gyda'r Canolfan Byd Gwaith. Rydym hefyd yn y broses o addasu'r WASPI (Wales Accord on the Sharing of Personal Information) ar gyfer y Canolfan Byd Gwaith a rhannu data. Rydym yn derbyn data NOMIS (National Office Labour Market Statistics) misol, ond yn ddiweddar wedi cael data niferoedd ESA (Employment Support Allowance) ar gyfer y grŵp 18-24 oed ynghyd a'r ardaloedd. Bydd y cynllun AD TRAC 16-24 yn rhoi cynlluniau ar waith i leihau nifer sydd yn NEET yn yr oedran 18-24 oed ac yn targedu'r grŵp sydd wedi cofrestru am JSA o fewn y 6 mis cyntaf a thargedu ardaloedd lle mae nifer sydd yn hawlio ESA uchel e.e. Ardal Bermo yn Ne Feirionnydd.	tracio & cadw mewn cyswllt mewn lle o fewn yr awdurdod ar gyfer y grŵp 16-18 oed. Mae data 5 Haen Gyrfa Cymru yn cael eu rhannu yn fisol gyda'r Rheolydd Ymgysylltu ac mae adnoddau staffio parthed y gwaith cadw mewn cyswllt mewn lle. (Gweithwyr leuenctid). Mae panel gweithredol Pobl Ifanc 16-24 oed wedi ei sefydlu o fewn yr awdurdod lle mae cynrychiolaeth o asiantaethau perthnasol. Mae cytundeb rhannu gwybodaeth WASPI mewn lle ac wedi ei arwyddo parthed rhannu data. Mae'r panel yn gyfrifol am adnabod y gweithiwr allweddol a hefyd trafod /adnabod y ddarpariaeth gywir. Mae clybiau gwaith gan y Gwasanaeth leuenctid/Gyrfa Cymru a'r Ganolfan Byd Gwaith wedi ei sefydlu ar gyfer y grŵp 16-24 oed gyda chyfeiriadau gan y ganolfan byd gwaith.	1 ac yn anhysbys yng Ngwynedd wedi lleihau dros gyfnod o 6 mis.	Wedi'i gwblhau
3	Canolbwyntio ar bobl ifanc a rhwystrau sylweddol neu fwy nag un rhwystr o ymgysylltu ag addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant yn hytrach na'r rheini sydd fwy tebygol o ail-ymgysylltu heb gefnogaeth ychwanegol sylweddol.	Uwch Reolwr Dysgu a Chymunedol	System cyfeiriadau canolog drwy'r Rheolydd Ymgysylltu a'r Panel Gweithredol Pobl Ifanc 16-24 oed.	Mae dadansoddiad a throsolwg o anghenion grwpiau bregus o bobl ifanc y Sir wedi ei gwblhau yn ystod mis Awst 2015. Mae'r data wedi ei gyflwyno i'r Grŵp Rheoli YEPF ar gyfer blaenoriaethu adnoddau parthed y fframwaith ymgysylltu. Mae'r data wedi ei ddefnyddio ar gyfer llunio cynllun ESF AD-TRAC 16-24 oed. Mae data manwl wedi ei gasglu am bobl ifanc sydd mewn gofal ac ôl ofal, rhieni ifanc, pobl ifanc sydd ag anghenion ac anawsterau dysgu, iechyd meddwl ac emosiynol gofaluwr ifanc ayb.	Data cyfredol am grwpiau bregus yng Ngwynedd a thystiolaeth bod gweithiwr allweddol wedi ei adnabod drwy'r panel pobl ifanc 16+. Prosiectau megis PACE/Rhieni Ifanc yn cychwyn gwneud gwahaniaeth parthed cefnogi y grwpiau bregus.	Wedi'i gwblhau
4	Datblygu eu hamcanion	Uwch	Systemau 19-24 oed mewn lle.	Mae cynllun gweithredu YEPF mewn lle ers		

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	a thargedau er mwyn lleihau'r nifer o bobl ifanc NEET fel y gallant gael eu dal i gyfrif a bod eu gwaith wedi'i alinio a thargedau ac amcanion Llywodraeth Cymru.	Reolwr Dysgu a Chymunedol	Cynlluniau a phrosiectau newydd megis AD-TRAC, gwella systemau tracio a mesur effaith a chynnydd o fewn yr awdurdod.	Mawrth 2014 gyda thargedau clir parthed y 6 maes allweddol. Mae'r cynllun yn cael ei gwblhau gan y Rheolydd Ymgysylltu a'i fonitro gan y Grŵp Rheoli YEPF ac yn rhan o gynllun strategol y cyngor o dan y maes "Ymyrraeth Gynnar". Mae copi manwl o'r cynllun gweithredol/strategol ar gael o fewn yr awdurdod sydd yn adnabod blaenoriaethau a chynnydd. Mae'r awdurdod wedi defnyddio grant y fframwaith ymgysylltu ar gyfer cael secondiad o Gyrfa Cymru i arwain y gwaith ers Ebrill 2014. Mae cynnydd sylweddol wedi digwydd yn ystod y 18 mis diwethaf parthed datblygu systemau adnabod cynnar cyn 16 oed, cynllunio system tracio a chadw mewn cyswllt 16-18 oed, cytundeb rhannu gwybodaeth WASPI cyn ac ôl 16 mewn lle ac wedi ei gymeradwyo, mapio'r elfen cefnogaeth a darpariaeth, sefydlu clybiau gwaith. Mae cynnydd sylweddol wedi digwydd yn ystod y 6 mis diwethaf parthed datblygu systemau adnabod cynnar cyn ôl 16, cynllunio system tracio a chadw mewn cyswllt 16-18 oed, cytundeb rhannu gwybodaeth WASPI cyn ac ôl 16 mewn lle ac wedi ei gymeradwyo, mapio'r elfen cefnogaeth a darpariaeth, sefydlu clybiau gwaith. Mae cynnydd gwaith yn cael ei fonitro o fewn y cynllun strategol Ymyrraeth Cynnar hefyd.		Wedi'i gwblhau
5	Sicrhau fod aelodau etholedig yn deall yn llawn bod gan gynghorau gyfrifoldeb clir i arwain a chydlynu gwasanaethau ieuencid ar gyfer pobl 16 i 24 oed.	Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni		Mae Aelod Cabinet Arweiniol ar gyfer y maes Plant a Phobl Ifanc a disgyn y maes Pobl Ifanc nad ydynt mewn ACNH (Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant) o dan gyfrifoldeb yr aelod honno. Mae'r aelod yn derbyn diweddariad ar y Fframwaith o dan drefniadau llywodraethu Cynllun Strategol Cyngor Gwynedd. Mae'r Fframwaith Ymgysylltu yn rhan o'r Rhaglen Ataliol sy'n adrodd i'r Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc, y caiff ei gadeirio gan yr aelod arweiniol ac sy'n tynnu ynghyd aelodau etholedig eraill a phenaethiaid o adrannau amrywiol. Yn		Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
				rhan o drefniadau craffu'r Cyngor bydd yr Aelod Cabinet yn adrodd ar gynnydd prosiectau'r Cynllun Strategol i'r Cabinet a chaiff unrhyw brosiect ei alw i'r pwyllgor craffu yn ôl yr angen.		
6	Gwella'r broses o werthuso effeithiolrwydd a gwerth am arian cymharol y gwasanaethau a'r ymyriadau yn eu hardal sydd wedi'i bwriadu i leihau'r gyfran o bobl ifanc sydd yn NEET.	Uwch Reolwr Dysgu a Chymunedol	Fel rhan o'r Fframwaith Ymgysylltu a'r cynllun gweithredu mae angen mynd ati i ddatblygu system gwerthuso ar gyfer mesur effeithiolrwydd y 6 maes - parthed y system adnabod gynnar a'i effaith, rôl ac effaith y gweithwyr allweddol, system tracio a chadw mewn cyswllt, effaith y ddarpariaeth leol. Rydym wedi bod yn cydweithio ar lefel rhanbarthol gyda'r system adnabod gynnar ac mae opsiynau pellach parthed cydweithio i gael systemau mesur effaith amrywiol.	Mae cynllun ar waith i fod yn monitro effaith y system adnabod cynnar cyn 16 oed ar draws y rhanbarth. Mae'r Rheolydd ymgysylltu yn cael cyfarfodydd cyson gyda Rheolydd TRAC rhan mesur effaith y grwp sydd wedi cael eu hadnabod. Mae gwaith mapio gwasanaethau a chefnogaeth i bobl ifanc 16-24 oed wedi ei gwblhau yn ddiweddar ac mae'r data wedi bod yn ddull effeithiol o fonitro pa wahaniaeth mae rhai gwasanaethau yn cael ei gael ar ymgysylltiad pobl ifanc.		Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

8. Blwyddyn 2013-2014: Gwerthusiad Perfformiad Blynyddol yr Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC). Cyhoeddwyd 31 Hydref 2014.

Cylchredwyd yr adroddiad i swyddogion perthnasol a'r aelodau perthnasol. Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Pwyllgor Craffu Gwasanaethau ar 11 Rhagfyr 2014 gan Marc Roberts a Vicky Poole, Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru gyda chynllun gweithredu'r Cyngor. Yn ogystal cyflwynwyd adroddiad Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru i'r Cabinet ar 19 Chwefror 2015 ble y cytunwyd i roi sêl bendith i'r rhaglen waith sy'n ymateb i argymhellion a meysydd gwella yr Arolygaeth.

Cyf	Maes Gwella	Sylwadau a wnaed gan AGGCC yn eu hadolygiad blynyddol o Wynedd 2013-14	Cynllun Gweithredu	Sut ydym yn monitro	Sefyllfa cynnydd diweddaraf	Sylwadau wedi eu hamlygu gan y Gwasanaeth	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
Llunio Gwasanaethau								
1	Cynllunio strategol gyda BIPBC yn y Gwasanaeth Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed (CAMHS).	Mae'r Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed (CAMHS) yn rhan o BIPBC ac nid yw'n monitro'r gwasanaeth therapiwtig ar gyfer plant/pobl ifanc sy'n cael eu lleoli y tu allan i ardal yr awdurdod, oni bai eu bod wedi gwneud cyfraniad ariannol tuag at y lleoliad.	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfarfod wedi ei gynnal cychwyn Haf 2014 rhwng y Cyngor ag Uwch Reolwyr BIPBC i drafod y maes yma. • Trafodaethau pellach i'w cynnal. 	Tim Rheoli Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd ac os bo angen uchafu adrodd i'r: <ul style="list-style-type: none"> - Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc - Panel Rhiantu Corfforaethol 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cyfarfod wedi ei gynnal cychwyn Haf 2014 rhwng y Cyngor ag Uwch Reolwyr BIPBC i drafod y maes yma. 2. Cyfarfodydd lefel Uchel i barhau. 3. Is gyfarfodydd hefyd wedi eu cynnal yn sgil y cyfarfod yn Haf 2014. 	Is -gyfarfodydd bellach wedi eu cynnal yn sgil y cyfarfod yn Haf 2014 sydd yn cymryd lle yn chwarterol. Hyn yn gam cadarnhaol er sicrhau gwella'r berthynas strategol i'r dyfodol.	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	Wedi'i gwblhau
2	Defnyddio gwybodaeth gan baneli plant sy'n derbyn gofal er mwyn disgrifio tueddiadau ac anghenion y boblogaeth.	Nid yw systemau'r cyngor yn cipio proffil o boblogaeth y plant sy'n derbyn gofal yn rheolaidd, a'u hanghenion a aseswyd. Mae'r wybodaeth hon yn hanfodol os yw'r awdurdod yn mynd i werthuso effeithiolrwydd ei strategaethau lleoli a pharhad, a rhagweld yr angen am adnoddau yn y dyfodol. Gallai'r wybodaeth a gyflwynir i baneli amrywiol gyfrannu at broffil manwl o'r angen a welir.	<ul style="list-style-type: none"> • Yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd wedi sefydlu paneli cynllunio gofal parhaol, panel adnoddau i edrych ar geisiadau o'r newydd a Phanel Comisiynu Lleolidau statudol. • Bydd angen crynhoi'r wybodaeth a ddaw am anghenion gofal o'r strwythurau hyn i fwydo i strategaethau gofal y gwasanaeth. 	Yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd drwy'r: <ol style="list-style-type: none"> 1. Paneli Cynllunio Gofal Parhaol 2. Panel Adnoddau 3. Panel Comisiynu Lleoliadau Statudol 4. Panel Rheoli Lleoliadau <p>Os bo angen uchafu i'r Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paneli wedi eu sefydlu ac yn cael eu cynnal. 2. Panel Rheoli Lleoliadau wedi ei sefydlu yn ychwanegol ac hynny yn sgil canfyddiadau yr arolwg End to End Plant. Hwn yn cadw'r ffocws ar leoliadau newydd, sicrhau fod plant yn cyrraedd adref yn amserol. 	Bydd yr Adran yn gallu pigo ac adnabod tueddiadau yn deillio o'r paneli yma ond rhaid cydnabod mai proses dros amser fydd hyn.	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

	Maes Gwella	Sylwadau a wnaed gan AGGCC yn eu hadolygiad blynyddol o Wynedd 2013-14	Cynllun Gweithredu	Sut ydym yn monitro	Sefyllfa cynnydd ddiweddaraf	Sylwadau wedi eu hamlygu gan y Gwasanaeth	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
Cael gafael ar gymorth								
3	Amseroldeb gwaith asesu cychwynnol yn y gwasanaethau plant.	Mae angen gwella canran yr asesiadau cychwynnol sy'n cael eu cwblhau cyn pen saith diwrnod; yn 2013- 14, llwyddodd y cyngor i gwblhau 67% o asesiadau cychwynnol cyn pen saith diwrnod gwaith, o'i gymharu gyda chanran gyfartalog o 72% yng Nghymru.	<ul style="list-style-type: none"> • Un swydd gweithiwr cymdeithasol wedi ei ychwanegu at sefydliad y Tîm Derbyn cyfeiriadau. • Trefniant mewn lle i uwch weithiwr fod yn cymeradwyo'r asesiadau er mwyn gwella'r perfformiad 7 diwrnod. • Gwaith gwella'r trefniadau, megis adroddiadau rheolaidd yn cael ei gynhyrchu i atgoffa rheolwr o achosion sydd angen eu cau. 	Tim Rheoli Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd ac os bo angen uchafu adrodd i'r: <ul style="list-style-type: none"> - Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc 	Nid yw hwn yn berthnasol mwyach gan fod y dangosydd yma wedi diflannu gyda'r Ddeddf Gwas Cym a Llesiant. Erbyn hyn mae un asesiad cyfansawdd yn cael ei gwblhau sydd yn cyfatebu gydag anghenion ac mae cyfanswm o 42 niwrnod i gwblhau asesiad a chreu cynllun gofal a chymorth, ond yr ydym yn lleol yn anelu i osod targed i gwblhau asesiadau syml mewn 10 diwrnod gwaith.	Bydd y Gwasanaeth yn monitro'r drefn newydd	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	Ar waith
4	Gwelliant parhaus er mwyn gostwng nifer y plant sy'n cael eu hailgyfeirio.	Gwelwyd gostyngiad yng nghanran y plant sy'n cael eu hailgyfeirio o 39% yn 2011-12 i 26.6% yn 2013-14; fodd bynnag, mae'r ganran hon yn parhau i fod yn uwch na'r ganran gyfartalog yng Nghymru ac mae'n faes y mae angen gwneud gwelliant parhaus ynddo.	<ul style="list-style-type: none"> • Yr Adran Plant a Theuluoedd yn monitro hwn yn agos er mwyn sicrhau a chynnal y gwelliant parhaus. • Systemau'r Adran Adran Plant a Theuluoedd bellach yn gwahaniaethu rhwng cyfeiriadau a hysbysiadau, lle nad oedd hyn yn wir yn y gorffennol, sydd wedi arwain at welliant. 	Tim Rheoli Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd ac os bo angen uchafu adrodd i'r: <ul style="list-style-type: none"> - Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc - Panel Rhiantu 	1. Cyrhaeddiad ddiwedd 2015/16 (SCC/010) yn 24.8% sydd yn welliant pellach ar gyrhaeddiad ddiwedd 2014/15 o 25.7%. 2. Cyfeiriad y mesur felly yn symud i'r cyfeiriad cywir	Ymdrechion yn parhau a trefniadau dal yn cael eu gweithredu i sicrhau cynnal gwelliant.	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

	Maes Gwella	Sylwadau a wnaed gan AGGCC yn eu hadolygiad blynyddol o Wynedd 2013-14	Cynllun Gweithredu	Sut ydym yn monitro	Sefyllfa cynnydd ddiwedd Mai 2015	Sylwadau wedi eu hamlygu gan y Gwasanaeth	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
5	Ymwybyddiaeth a defnydd o wasanaethau eiriolaeth.	<p>Adroddodd arolygiad LAC bod pobl ifanc yn dweud eu bod yn cael eu hannog i fynychu eu hadolygiadau a bod eiriolaeth ar gael. Canfu'r arolygiad bod ansawdd y cynlluniau gofal yn amrywio, a bod angen diweddarau hyn yn ystod gwaith asesu dilynol.</p> <p>Nid oedd rhai o'r bobl ifanc a welwyd yn ymwybodol o'r gwasanaeth eiriolaeth ac mae'r niferoedd sy'n manteisio ar y gwasanaeth eiriolaeth yn isel, a nodwyd bod y dull gweithredu wedi'i seilio ar faterion a diffyg eiriolwyr sy'n siarad Cymraeg yn rhwystrau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creu consortia rhanbarthol (Gogledd Cymru) er mwyn sicrhau cytundeb darpariaeth gwasanaeth Adfocatiaeth Rhanbarthol o Ebrill 2015 ymlaen. • Proses tendro am wasanaeth Adfocatiaeth Rhanbarthol. • Penodi darparwr gwasanaeth Adfocatiaeth ar gyfer rhanbarth Gogledd Cymru. • Darpariaeth gwasanaeth Adfocatiaeth Rhanbarthol yn weithredol. • Adolygiad o'r camau hyrwyddo ymwybyddiaeth a chynnydd mewn defnydd. 	<p>Tim Rheoli Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd ac os bo angen uchafu adrodd i'r:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc - Panel Rhiantu Corfforaethol - Consortia adfocatiaeth rhanbarthol Gogledd Cymru 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Consortia rhanbarthol wedi ei sefydlu. 2. Proses tendro wedi mynd rhagddo ac penderfyniad o ran darparwr buddugol wedi ei gwblhau cyn ddiwedd Ionawr 2015. 3. Canlyniad y gwaith yma yw fod darparwr eiriolaeth wedi derbyn cytundeb i ddarparu ar draws y chwe Sir yn y Gogledd yn weithredol o Ebrill 1af, 2015. 	<p>Yn sgîl y gwaith yma rydym yn cyfrannu tuag at adolygiad o wasanethau eiriolaeth cenedlaethol gyda'r bwriad o sefydlu gwasanaeth cenedlaethol yn y dyfodol agos.</p>	<p>Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd</p>	Wedi'i gwblhau
Gwasanaethau a ddarparwyd								
6	Cysondeb wrth ymateb i gwynion	<p>Mae'r cyngor wedi gwneud gwelliannau i'w broses gwyno a'r trosolwg corfforaethol o gwynion. Mae dysgu gan gwynion a'u defnyddio er mwyn gwella gwasanaethau yn thema bwysig o fewn "Ffordd Gwynedd" a materion strategol, ac mae'r cyfarwyddwr corfforaethol bellach yn ystyried yr holl ymchwiliadau a gynhelir gan yr Ombwdsmon.</p> <p>Ceir enghreifftiau o gwynion a oedd yn cynnwys y sawl a oedd yn cwyno yn nodi gwelliannau a datrysiadau, ond mae angen gwella cysondeb a'r broses o reoli cwynion ymhellach.</p> <p>Mae'r cyngor yn bwriadu gwella'r</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu / adolygu Strategaeth Sicrhau Ansawdd ar gyfer y gwasanaethau fydd yn cynnwys sylw i'r prosesau cwynion a sylwadau. • Staff yr Uned Gofal Cwsmer i fynychu hyfforddiant arbenigol cwynion a diogelu data er mwyn datblygu sgiliau'r staff a gwybodaeth yr uned. • Gweithredu yn unol â threfn a rheolaethau cwynion gofal cymdeithasol Llywodraeth Cymru 2013 (statudol ar y 1af o Fehefin 2014) yn sgîl canllaw newydd - Gwneud Pethau'n lawn. • Yn sgîl y drefn a rheolaethau cenedlaethol newydd, diwygio canllawiau a pholisi cwynion yr Adran. 	<p>Tim Rheoli Adran Oedolion Iechyd a Llesiant</p> <p>Adroddiad Cynnydd Blynyddol i AGGCC</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rydym wedi lansio polisi lleol newydd, cynnal sesiynau codi ymwybyddiaeth i staff a rheolwyr a lansio taflen wybodaeth newydd i ddefnyddwyr. 2. Mae prosiect hefyd ar y gweill i gyd-weithio gyda pherson ifanc i ddatblygu taflen benodol i blant a phobl ifanc ar y drefn gwynion. 3. Mae staff yr uned Gofal Cwsmer a Gwybodaeth wedi mynychu hyfforddiant arbenigol cwynion er mwyn datblygu sgiliau'r staff a gwybodaeth yr 	<p>Mae dysgu o gwynion a defnyddio'r wybodaeth er mwyn gwella gwasanaethau yn thema bwysig o fewn meddylfryd Gwynedd o sicrhau bod y dinesydd yn ganolog i bob dim yr ydym yn ei wneud. Mae'r Cyfarwyddwr Corfforaethol yn ystyried yr holl ymchwiliadau a gynhelir gan yr Ombwdsmon ac yn ymateb i</p>	<p>Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant</p>	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

	Maes Gwella	Sylwadau a wnaed gan AGGCC yn eu hadolygiad blynyddol o Wynedd 2013-14	Cynllun Gweithredu	Sut ydym yn monitro	Sefyllfa cynnydd ddiwedd Mai 2015	Sylwadau wedi eu hamlygu gan y Gwasanaeth	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
		gwasanaeth, gan ymateb i ganllawiau newydd Llywodraeth Cymru ynghylch rheoli cwynion.	<ul style="list-style-type: none"> • Cyhoeddi taflenni gwybodaeth yn sgil y diwygiadau i ganllawiau a pholisi. • Cylch hyfforddiant yn cael ei cynnig i'r staff ar draws y Gwasanaethau Cymdeithasol. 		<p>uned.</p> <p>5. Mae hyfforddiant ar gyfer Rheolwyr Gwasanaethau wedi ei drefnu</p> <p>6. Mae modiwl e-ddysgu ar y drefn gwynion hefyd yn cael ei ddatblygu ar gyfer staff rheng flaen.</p> <p>7. Mae adroddiad chwarterol cwynion yn cael ei greu gan yr Uned sydd yn amlygu unrhyw ystadegau, perfformiad ymateb, materion sydd wedi deillio a gwersi. Mae hefyd adroddiad blynyddol cwynion yn adrodd ar faterion dros y flwyddyn. Mae'r adroddiadau hyn yn cael eu rhannu gyda Thimau Rheoli a Rheolwyr er mwyn tynnu eu sylw at unrhyw faterion a gwersi a gwella gwasanaethau o ganlyniad.</p>	gwynion Cam 2.		
7	Cyfleoedd i fanteisio ar ofal iechyd a llety ar gyfer plant sy'n derbyn gofal. (Llety)	Canfu arolygiad AGGCC o wasanaethau maethu bod gan blant a phobl ifanc lleoliadau diogel lle y bodlonir eu hanghenion. Mae gan blant lais a chyfleoedd i ddweud eu dweud, ac mae modd iddynt gael dylanwad ar y ffordd y darparir y gwasanaeth. Canfu arolygiad AGGCC o Ddrws y	<ul style="list-style-type: none"> • Gweithio i gynyddu amrediad y gofalwyr maeth mewnol. • Cynyddu'r amrediad lleoliadau sydd ar gael er mwyn bodloni plant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal sydd gydg anghenion cymhleth. 	Tim Rheoli Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd ac os bo angen uchafu adrodd i'r: <ul style="list-style-type: none"> - Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc - Panel Rhiantu Corfforaethol 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ymdrechion yn parhau. 2. Gwynedd yn rhan o beilot i'r cynllun "Pan Fydda i'n Barod" ynghyd a Chynghorau Merthyr a Rhondda Cynon Taf. Mae'r cynllun "Pan Fydda i'n Barod" yn hybu'r 	Y defnydd o asiantaethau maethu yn llai na blynyddoedd blaenorol o ran lleoliadau newydd. Y gwaith yn her barhaus yn enwedig lleoliadau i blant yn eu	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

	Maes Gwella	Sylwadau a wnaed gan AGGCC yn eu hadolygiad blynyddol o Wynedd 2013-14	Cynllun Gweithredu	Sut ydym yn monitro	Sefyllfa cynnydd ddiwedd Mai 2015	Sylwadau wedi eu hamlygu gan y Gwasanaeth	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
		<p>Nant, sef y cartref plant a gomisiynir gan y cyngor, ymdeimlad cryf iawn o ofal sy'n canolbwyntio ar y person, lle y nododd pobl ifanc bod pobl yn gwrandao arnynt a'u bod yn cael eu gwerthfawrogi.</p> <p>Fodd bynnag, bu'r arolygiad o blant sy'n derbyn gofal yn ystyried pobl ifanc sydd ag anghenion cymhleth, a chanfu nad yw amrediad y lleoliadau sydd argael yn ddigonol er mwyn bodloni anghenion cymhleth rhai pobl ifanc ac nad yw gweithgarwch priodol er mwyn "cyfateb" anghenion gyda sgiliau gofalwyr maeth bob amser yn digwydd. Mae'r cyngor yn gweithio i gynyddu amrediad y gofalwyr maeth mewnol er mwyn bodloni'r angen hwn.</p>			<p>egwyddor nad yw'r gwaith o fagu plentyn yn dod i ben pan mae pobl ifanc yn troi deunaw oed. Mae'r cynllun yn rhoi'r opsiwn i bobl ifanc fedru parhau i dderbyn cymorth a chefnogaeth wrth barhau yn eu lleoliadau maethu tu hwnt i 18 oed. Yn sgil bod yn rhan o'r cynllun peilot mae'r Cyngor wedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyflwyno'r cynllun i weithwyr y Tîm Ôl 16 er mwyn iddynt fedru trafod opsiynau gyda phobl ifanc a'u gofalwyr. • Darparu gwybodaeth cynnydd a data'n fisol i'r grŵp monitro, gan gynnwys rhoi adborth ar wersi a ddysgwyd er mwyn mireinio'r canllawiau a roddir gan y Llywodraeth pan ddaw'r cynllun yn statudol. • Datblygu polisi drafft a chanllawiau ymarfer ar gyfer y cynllun trwy'r grŵp monitro. • Cynnal grŵp ffocws lleol gyda gofalwyr maeth a phobl ifanc er mwyn ceisio'u barn ar y cynllun. Hwyluswydd y cyfarfodydd hyn gan 	<p>harddegau ac y nifer rhwng 0 a 2oed.</p> <p>Adroddiad wedi bod o flaen Pwyllgor Craffu Gwasanaethau Mehefin 2014 ar "Pan Fyddai'n Barod"</p>		

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

	Maes Gwella	Sylwadau a wnaed gan AGGCC yn eu hadolygiad blynyddol o Wynedd 2013-14	Cynllun Gweithredu	Sut ydym yn monitro	Sefyllfa cynnydd ddiwedd Mai 2015	Sylwadau wedi eu hamlygu gan y Gwasanaeth	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
					Gweithredu Dros Blant. <ul style="list-style-type: none"> • Dadansoddi effaith cost o gyflwyno'r cynllun o dan arweiniad Cyngor Rhondda Cynon Taf. • Datblygu fframwaith mesur deilliannau (drafft) ar gyfer pobl ifanc sydd wedi bod yn rhan o'r cynllun. 			
8	Cyfleoedd i fanteisio ar ofal iechyd a llety ar gyfer plant sy'n derbyn gofal. (lechyd)	<p>Nododd yr arolygiad cenedlaethol o LAC yr angen i ddatblygu'r cyfleoedd i blant sy'n derbyn gofal i fanteisio ar wasanaethau iechyd sylfaenol a llety camu ymlaen. Fel rhan o'i gyfrifoldebau rhianta corfforaethol, dylai'r cyngor sicrhau bod modd i'r plant y mae'n gofalu amdanynt ddefnyddio gofal iechyd sylfaenol.</p> <p>Gwelwyd y perfformiad ar gyfer cofrestru gyda Meddyg Teulu cyn pen 10 diwrnod yn gostwng o 92.5% yn 2012-13 i 78.4% yn 2013-14. Er bod canran yr asesiadau iechyd ar gyfer plant sy'n derbyn gofal wedi gwella 15% i 46%, mae'n parhau i fod lawer yn is na'r ganran gyfartalog yng Nghymru, sef 81%.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yr Adran Plant a Theuluoedd i barhau i fonitro'r sefyllfa'n agos. • Parhau i gynnal y drafodaeth gyda BIPBC i sicrhau adolygu trefniadau gweithredu asesiadau iechyd yn amserol. • Y maes yma yn cael ei adrodd arno yn rheolaidd i'r Panel Rhiantu Corfforaethol. 	<p>Tim Rheoli Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd ac os bo angen uchafu adrodd i'r:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc - Panel Rhiantu Corfforaethol 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cyrhaeddiad ddiwedd 2015/16 (SCC/039) yn 60.2% sydd yn welliant ar gyrrhaeddiad ddiwedd 2014/15 o 50.6%. 2. Uchelgais 2015/16 ar gyfer SCC/039 yw 60% felly wedi cyrraedd y targed. <p>Mae'r cyrrhaeddiad yn 10% yn well na'r flwyddyn flaenorol sy'n galonogol, ond mae'n parhau i fod lawer yn is na'r ganran gyfartalog yng Nghymru, sef 81%.</p>	Mae hyn yn peri pryder i'r Cyngor ac mae'n faes sydd yn cael sylw gan y Panel Rhiantu Corfforaethol sydd yn parhau i geisio cynnal y drafodaeth gyda BIPBC i well gwelliant yn y sefyllfa.	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	Ar waith
	Yr effaith ar fywydau pobl							
9	Gwerthuso effaith y strwythurau diogelu corfforaethol	Yn ystod 2013-14, sefydlodd cynghorau Gwynedd ac Ynys Môn Fwrdd Diogelu Oedolion ar y cyd. Mae'r bwrdd wedi datblygu rhaglen waith er mwyn	<ul style="list-style-type: none"> • Polisiâu a gweithdrefnau'n cael eu hadolygu'n flynyddol a'u cymeradwyo gan y Panel Strategol Diogelu. • Trefn adrodd mesur effaith 	<p>Panel Strategol Diogelu</p> <p>Cabinet</p> <p>Tim Rheoli Corfforaeth-ol</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trefniadau yn parhau yn gorfforaethol. Mae'r Panel Strategol Diogelu yn cyfarfod yn 	Y 3 adroddiad sail trafodaeth Cabinet Rhagfyr 2014 oedd: i. "Adroddiad ar	Cyfarwyddwr Corfforaethol	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

	Maes Gwella	Sylwadau a wnaed gan AGGCC yn eu hadolygiad blynyddol o Wynedd 2013-14	Cynllun Gweithredu	Sut ydym yn monitro	Sefyllfa cynnydd ddiwedd Mai 2015	Sylwadau wedi eu hamlygu gan y Gwasanaeth	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
		cynyddu'r ddealltwriaeth o ddiogelu ac er mwyn datblygu dull gweithredu ataliol tuag at ddiogelu oedolion.	<p>yn ei le ac yn adrodd i'r Panel Strategol Diogelu, y Cabinet a'r Tîm Rheoli.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Awdit blynyddol yn cael ei gynnal sy'n mesur ansawdd y polisiau a'r gweithdrefnau diogelu ac ymwybyddiaeth staff o sut i weithredu ar adeg o bryder. • Sicrhau awdit annibynnol o ansawdd a gweithrediad y polisi a'r gweithdrefnau drwy samplu gweithdrefnau a lefel ymwybyddiaeth staff o fewn y Cyngor. • Gweithredu ar argymhellion yr awdit. 		<p>rheolaidd bob 6 i 8 wythnos a'r Panel Gweithredol yn cyfarfod bob mis.</p> <p>2. Cyflwynwyd adroddiad ar ganlyniadau 3 archwiliad i faterion Diogelu yng Ngwynedd i Gabinet 16 Rhagfyr 2014. Canolbwyntiodd yr adroddiad ar argymhellion corfforaethol a wnaethpwyd gan y cyrff archwilio.</p> <p>3. Cymeradwywyd yr argymhellion a'r bwriadau gan y Cabinet . Cytunodd y Panel i gyfannu'r argymhellion yma i Raglen Waith ar gyfer 2015-2016.</p> <p>4. Cyhoeddwyd yr awdit a gomisiynwyd gan y Panel Strategol " Awdit - Diogelu Plant ac Oedolion (Cyngor Gwynedd) gan arbenigwr allanol. Mae'n adroddiad cadarnhaol sy'n cynnwys cyfres o argymhellion. Trafodwyd y rhain yn y Panel Strategol a phenderfynwyd eu cyfannu i Raglen Waith 2015-2016.</p>	<p>ansawdd gwasanaethau addysg awdurdodau lleol i blant a phobl ifanc." Estyn a Swyddfa Archwilio Cymru ym Mawrth 2013</p> <p>ii. "Arolygiad Cenedlaethol Diogelu a Chynllunio Gofal ar gyfer plant sy'n derbyn gofal ac unigolion sy'n gadael gofal, sy'n ymddwyn mewn ffordd sy'n eu gwneud yn agored i niwed neu a allai beri risg ." AGGCC yn Awst 2014</p> <p>iii. "Trefniadau Diogelu Plant Awdurdodau Lleol ." Swyddfa Archwilio Cymru yn Hydref 2014.</p>		
10	Amseroldeb cynhadledd-au	Mae'r cyngor wedi gostwng nifer y plant y mae'n gofalu amdanynt	• Yr Adran Plant a Theuluoedd i barhau i fonitro'n agos.	Tim Rheoli Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd ac os	1. Gwaith monitro ac derbyn rhesymau	Mae'r Adran yn cadw llygad agos	Pennaeth Adran Plant	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

	Maes Gwella	Sylwadau a wnaed gan AGGCC yn eu hadolygiad blynyddol o Wynedd 2013-14	Cynllun Gweithredu	Sut ydym yn monitro	Sefyllfa cynnydd ddiwedd Mai 2015	Sylwadau wedi eu hamlygu gan y Gwasanaeth	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	amddiffyn plant.	o 203 yn 2012-13 i 185 yn 2013-14. Mae wedi sicrhau gwelliant sylweddol yn ei berfformiad o ran amseroldeb adolygu cynlluniau gofal plant sy'n derbyn gofal, gyda 94.3% yn cael eu cynnal o fewn amserlenni statudol bellach, o'i gymharu gyda 75.4% yn 2012-13. Fodd bynnag, mae hyn yn parhau i fod yn is na'r ganran gyfartalog yng Nghymru (95.9%).	• Yr Adran Plant a Theuluoedd i dderbyn rhesymau gan y Cydlynudd Amddiffyn Plant Adolygu Annibynnol ar gyfer pob cynhadledd sy'n hwyr a gweithredu fel bo'n briodol.	bo angen uchafu adrodd i'r: <ul style="list-style-type: none"> - Panel Cyflawni Plant a Phobl Ifanc - Grwp Gweithredol Diogelu Plant Gwynedd ac Ynys Mon 	am gynhadleddau hwyr yn parhau. 2. Cyrhaeddiad ddiwedd 2015/16 (SCC/014) yn 86.7% a SCC/034 yn 85.5%.	ar y rhesymau pam fod cynhadleddau yn hwyr ac yn gweld patrwm clir o fethu cael cworwm (yn unol a Chanllawiau Amddiffyn Plant Cymru gyfan) i gynnal cynhadleddau adolygol yn benodol. Mae'r cadeirydd yn gwneud penderfyniad ar sail barn broffesiynol i barhau â'r gynhadledd heb y partneriaid allweddol, neu i ohirio er mwyn sicrhau presenoldeb. Mae'r materion yn cael eu dwyn i sylw'r partneriaid statudol yn rheolaidd i geisio datrysiad.	a Chefnogi Teuluoedd	

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

	Maes Gwella	Sylwadau a wnaed gan AGGCC yn eu hadolygiad blynyddol o Wynedd 2013-14	Cynllun Gweithredu	Sut ydym yn monitro	Sefyllfa cynnydd ddiwedd Mai 2015	Sylwadau wedi eu hamlygu gan y Gwasanaeth	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
Cyflwyno Gwasanaethau Cymdeithasol								
11	Codi ymwybyddiaeth o oblygiadau a gofynion Trefniadau Diogelu rhag Colli Rhyddid (DoLS) a gweithredu'r trefniadau llywodraethu ar gyfer gweithredu'r gweithdrefnau	<p>Canfu arolygiad DoLS AGGCC bod yr hyfforddiant priodol yn cael ei ddarparu i'r aseswyr arbenigol a oedd yn cael eu cynorthwyo gan reolwyr gwybodus a phrofiadol. Nid yw hyfforddiant lleol a gweithgarwch i hyrwyddo DoLS y tu allan i'r cyngor wedi arwain at ymwybyddiaeth eang a dealltwriaeth o'r trefniadau diogelu. Mae'r angen i gynyddu ymwybyddiaeth a hyfforddiant DoLS yn adlewyrchu angen mwy cyffredinol i brif-ffrydio DoLS ar draws y cyngor, gofal cymdeithasol ac iechyd. Nododd arolygwyr y dylai'r cyngor ystyried ei drefniadau rheoli er mwyn sicrhau na cheir gwrthdaro rhwng buddiannau rhwng y corff goruchwylio sy'n goruchwylio proses asesu DoLS a'r awdurdod rheoli sy'n gyfrifol am y gofal a ddarparir.</p> <p>Mae cyfraith achosion diweddar wedi ehangu'r cwmpas ar gyfer gweithrediad posibl trefniadau diogelu DoLS yn sylweddol, ac mae hyn eisoes yn cael effaith amlwg ar y galw a'r angen i'r cyngor ymateb mewn ffordd briodol. Mae gan y cyngor 9 o aseswyr budd pennaf ac mae mewn sefyllfa dda i fodloni'r cynnydd o ran y galw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Addasu gweithrefnau Gwynedd o ran DoLS. • Penodi Cydlynnydd DoLS i Wynedd. • Trefniadau hyfforddi staff o ran gweithdrefnau a gofynion DoLS. • Llunio rhaglen waith DoLS ar gyfer gwaith pellach o ran ymateb yn lleol gyda oblygiadau DoLS. • Llunio a chyflwyno bid ariannol fel am adnoddau parhaol, ar gyfer ariannu swydd y Cydlynnydd DoLS ac ariannu chyfreithiwr a chefnogaeth weinyddol i ymgymryd a'r gofynion DoLS, o 2015 ymlaen fel rhan o broses bidiau'r Cyngor. 	<p>Tim Rheoli Adran Oedolion Iechyd a Llesiant</p> <p>Panel Strategol Diogelu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Addasu gweithrefnau Gwynedd o ran DoLS wedi digwydd. 2. Cydlynnydd DoLS i Wynedd wedi ei phenodi. 3. Bid wedi ei lunio a'i gyflwyno am adnoddau parhaol, ar gyfer ariannu swydd y Cydlynnydd DoLS ac ariannu chyfreithiwr a chefnogaeth weinyddol i ymgymryd a'r gofynion DoLS, o 2015 ymlaen fel rhan o broses bidiau'r Cyngor. 4. Trefniadau hyfforddi staff o ran gweithdrefnau a gofynion DoLS. 5. Y gwaith o llunio rhaglen waith DoLS ar gyfer gwaith pellach o ran ymateb yn lleol gyda oblygiadau DoLS i'w gwblhau erbyn diwedd Mawrth 2015. 	<p>Ymddengys na fydd y bid ariannol am adnoddau corfforaethol parhaol yn llwyddiannus. Angen felly adnabod yr adnoddau allan o gyllidebau'r Adran (o gofio yr agenda arbedion effeithiolrwydd ac torriadau sy'n ein wynebu). Niferoedd ceisiadau DoLS wedi codi yn sylweddol rhwng 2013-14 ac 2014-15.</p> <p>Ceisiadau DoLS 2013-14 : 7 Ceisiadau DoLS 2014 - 15 : 365 Ceisiadau wedi ei awdurdodi 2014-15 : 152 Ceisiadau wedi ei asesu ond ddim yn cwrdd a chriteria DoLS : 25 Cyfeiriadau ddim yn briodol : 69 Rhestr Aros : 119 Cyfanswm costau meddygol ers Ebrill 2014 £26,411.72</p>	<p>Pennaeth Adran Oedolion Iechyd a Llesiant</p>	<p>Wrthi'n cael ei gynllunio</p>

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

	Maes Gwella	Sylwadau a wnaed gan AGGCC yn eu hadolygiad blynyddol o Wynedd 2013-14	Cynllun Gweithredu	Sut ydym yn monitro	Sefyllfa cynnydd ddiwedd Mai 2015	Sylwadau wedi eu hamlygu gan y Gwasanaeth	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
12	Sicrhau ansawdd – Adran Oedolion lechyd a Llesiant	<p>Mae gallu'r cyngor i adrodd am y perfformiad mewn ffordd fanwl wedi parhau i wella. Mae'r trefniadau rheoli risg o fewn y gwasanaeth wedi gwella wrth wneud defnydd rheolaidd o gofrestr risg, a'i diweddarau.</p> <p>Nid yw'r cyngor wedi sefydlu system sicrhau ansawdd gorfforaethol. Mae'n bwriadu gwneud hynny yn 2014-15.</p> <p>Nodwyd yr angen i wella trefniadau sicrhau ansawdd gan AGGCC yn ystod adroddiad gwerthuso blynyddol y llynedd. Yn ogystal, mae'n faes i'w wella yn yr arolygiadau cenedlaethol a gynhaliwyd yn ddiweddar ac yn yr adroddiad arolygu mabwysiadu. Mae'r cyngor yn mynd i gyflwyno tîm sicrhau ansawdd a diogelu plant ac oedolion trawsbynciol.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • O ran data – datblygu system newydd fydd yn tynnu data yn uniongyrchol o system Rheoli Cofnodi Data yr Adran ac a fydd yn adrodd ar ansawdd data. • Defnyddio'r system newydd i adrodd yn chwarterol. • Paratoi, datblygu a hyrwyddo canllawiau defnyddio'r system i weithwyr o fewn y meysydd blaenoriaeth. • Llunio a chytuno strategaeth sicrhau ansawdd ar draws yr Adran Oedolion lechyd a Llesiant. 	<p>Tim Rheoli Adran Oedolion lechyd a Llesiant</p> <p>Adroddiad Cynnydd Blynyddol i AGGCC</p>	<p>Datblygwyd system newydd erbyn Mawrth 2014 er mwyn tynnu data yn uniongyrchol o system Rheoli Cofnodi Data yr Adran gan amlygu unrhyw materion ansawdd data. Defnyddir o hyn allan ac er mwyn adrodd ar ddata perfformiad neu rheolaethol yn unol â'r angen.</p> <p>Mae'r gwaith o greu strategaeth sicrwydd answadd yn derbyn sylw ac yn cael ei gynllunio o fewn y strwythur newydd yn yr Adran Oedolion, lechyd a Llesiant.</p>	<p>Byddwn yn paratoi adroddiad chwarterol gan dynnu at ei gilydd y prif negeseuon o gwynion, dangosyddion perfformiad, unrhyw archwiliadau a gwybodaeth drwy'r drefn fonitro contractau. Bwriad yr adroddiad bydd crynhoi'r holl wybodaeth ac yna amlygu'r prif negeseuon a risgiau. Y mae cynnal archwiliadau ansawdd ymarfer gwaith cymdeithasol bellach yn rhan o'r cynlluniau.</p>	Pennaeth Adran Oedolion, lechyd a Llesiant	Ar waith
13	Sicrhau ansawdd - Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	<p>Mae gallu'r cyngor i adrodd am y perfformiad mewn ffordd fanwl wedi parhau i wella. Mae'r trefniadau rheoli risg o fewn y gwasanaeth wedi gwella wrth wneud defnydd rheolaidd o gofrestr risg, a'i diweddarau.</p> <p>Nid yw'r cyngor wedi sefydlu system sicrhau ansawdd gorfforaethol. Mae'n bwriadu gwneud hynny yn 2014-15. Nodwyd yr angen i wella trefniadau sicrhau ansawdd gan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uned Ddiogelu ag Ansawdd i'w sefydlu yn atebol yn strwythurol i Bennaeth Plant a Chefnogi Teuluoedd • Ffurfioli'r fframwaith gwarantu ansawdd plant fel rhan o raglen waith Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd yng nghyfnod blwyddyn berfformiad 2015/16 	<p>Tim Rheoli Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd</p>	<p>1. Uned Ddiogelu ag Ansawdd wedi ei sefydlu yn Ebrill 2014 sy'n atebol yn strwythurol i Bennaeth Plant a Chefnogi Teuluoedd.</p> <p>2. Gwaith yn mynd rhagddo o ran datblygu'r uned yma.</p>	<p>Yn 2015/16 bydd ymdrechion penodol ar ffurfioli'r fframwaith gwarantu ansawdd plant fel rhan o raglen waith Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd.</p>	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

	Maes Gwella	Sylwadau a wnaed gan AGGCC yn eu hadolygiad blynyddol o Wynedd 2013-14	Cynllun Gweithredu	Sut ydym yn monitro	Sefyllfa cynnydd ddiwedd Mai 2015	Sylwadau wedi eu hamlygu gan y Gwasanaeth	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
		AGGCC yn ystod adroddiad gwerthuso blynyddol y llynedd. Yn ogystal, mae'n faes i'w wella yn yr arolygiadau cenedlaethol a gynhaliwyd yn ddiweddar ac yn yr adroddiad arolygu mabwysiadu. Mae'r cyngor yn mynd i gyflwyno tîm sicrhau ansawdd a diogelu plant ac oedolion trawsbynciol.						
Darparu cyfeiriad								
14	Cymorth rhiantu corfforaethol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal gan y Cyngor a phartneriaid.	Mae'r cyngor wedi cymryd camau cadarnhaol o ran ei drefniadau rhianta corfforaethol, ond mae angen datblygu'r rhain ymhellach nawr. Bydd y panel rhianta corfforaethol yn gweithio gyda phlant sy'n derbyn gofal yn ystod 2014-15 er mwyn darparu amlinelliad i'r camau gweithredu y bydd y cyngor yn eu cymryd er mwyn cynorthwyo plant mewn gofal. Bydd angen i aelodau ddarparu mwy o gymorth er mwyn sicrhau bod y nodau strategol yn cael eu perchen mewn ffordd effeithiol a'u troi yn gamau gweithredu ar draws gwasanaethau'r cyngor a chan asiantaethau partner; gan sicrhau gofal iechyd priodol, mwy o gymorth addysgol a chyflogaeth dros dro yn y cyngor ar gyfer plant sy'n derbyn gofal.	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu Strategaeth. • Gweithredu'r strategaeth. • Adroddiad Blynyddol y Panel Rhiantu Corfforaethol wedi ei gyflwyno i'r Cabinet. 	Panel Rhiantu Corfforaethol	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cyfarfod diwethaf o'r Panel 20 o Ebrill 2015. 2. Trafodwyd: <ul style="list-style-type: none"> - drafft o'r Strategaeth - Adroddiad iechyd yn ymwneud â phlant a ofelir amdanynt - Gofal iechyd plant mewn gofal - Adroddiad chwarterol plant mewn gofal - Adroddiad cynlluniau addysg personol plant mewn gofal - Y gwasanaeth maethu - Cynllun dechrau i'r diwedd 	Mae Tim Trothwy Gofal yn weithredol ers dechrau mis Chwefror 2015. Nodwyd bod y canlyniadau wedi eu hamserlennu i fynd o flaen y Pwyllgor Craffu Gwasanaethau cyn diwedd y flwyddyn. Adroddwyd y cynhaliwyd arolwg o'r Gwasanaeth Maethu ddiwedd Hydref – ddechrau Tachwedd 2014 gan AGGCC. Nodwyd ei fod yn arolwg cadarnhaol iawn a'i bod yn fodlon bod y gwasanaeth maethu yn hyrwyddo lles y plant oedd dan eu gofal.	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

9. Hydref 2014 - Trefniadau Diogelu Plant Awdurdodau Lleol Cyngor Gwynedd - Adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru

Archwiliwyd Trefniadau Diogelu Plant Awdurdodau Lleol Cyngor Gwynedd gan Swyddfa Archwilio Cymru a chyhoeddwyd adroddiad ym mis Hydref 2014. Yn dilyn hyn cyflwynwyd y cynigion isod yn adroddiad y Cynghorydd Wyn Williams i'r Cabinet ar 16 Rhagfyr 2014. Er mwyn sicrhau fod gweithredu wedi digwydd o ran y cynigion, cyflwynwyd yr adroddiad dan sylw, ynghyd a'r adroddiad cenedlaethol, i'r Panel Strategol Diogelu Plant ac Oedolion Bregus (29 Medi 2015). Cytunwyd yn y cyfarfod i'r Grŵp Gweithredol ystyried yr argymhellion cenedlaethol a'r cynigion lleol gan adrodd ar unrhyw fylchau sydd yn parhau ac angen sylw pellach. Bydd y Grŵp Gweithredol yn adrodd yn ôl i'r Panel Strategol Diogelu Plant ac Oedolion Bregus ar y 02 Rhagfyr 2015.

Cyf	Cynigion pellach ar gyfer gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Y drefn monitro a'r cynnydd wnaed hyd yn hyn	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Adolygu'r gofynion o dan Ddeddf Plant 2004 ar gyfer Swyddog Amddiffyn Plant Dynodedig Awdurdodau Lleol er mwyn sicrhau bod y Cyngor yn cydymffurfio'n llawn â'r ddeddfwriaeth.	Cyfarwyddwr Corfforaethol	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cyflwynwyd y cynnig i'r Cabinet – 16.12.14 2. Trafodwyd yr adroddiad gyda'r swyddogion perthnasol i geisio adnabod gweithrediadau posib. 3. Cyflwynwyd y cynnig i'r Panel Strategol Diogelu Plant ac Oedolion Bregus (29.09.15) er mwyn gweld os oes angen gweithredu pellach i'r hyn oedd eisoes wedi ei weithredu. 4. Disgwylir sylwadau o ran unrhyw flychau sy'n parhau neu elfennau sydd angen sylw pellach yng Nghyfarfod nesaf y Panel Strategol Diogelu Plant ac Oedolion Bregus - 02.12.15. 	02.12.15	Aneglurder wedi codi o ran yr argymhelliad, a'r Adran wedi cysylltu gyda Swyddfa Archwilio Cymru er mwyn trafod yn union beth sydd o dan sylw. Yn disgwyl ymateb gan Swyddfa Archwilio Cymru.	Ar waith
2	Gwella'r craffu ar elfennau allweddol trefniadau diogelu'r Cyngor, drwy, er enghraifft, adrodd yn rheolaidd am berfformiad ynglŷn â recriwtio diogel; presenoldeb mewn hyfforddiant diogelu a'i effaith; a chanlyniad y rhaglen archwilio ysgolion flynyddol.	Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cyflwynwyd y cynnig i'r Cabinet – 16.12.14 2. Trafodwyd yr adroddiad gyda'r swyddogion perthnasol i geisio adnabod gweithrediadau posib. 3. Cyflwynwyd y cynnig i'r Panel Strategol Diogelu Plant ac Oedolion Bregus (29.09.15) er mwyn gweld os oes angen gweithredu pellach i'r hyn oedd eisoes wedi ei weithredu. 4. Disgwylir sylwadau o ran unrhyw flychau sy'n parhau neu elfennau sydd angen sylw pellach yng Nghyfarfod nesaf y Panel Strategol Diogelu Plant ac Oedolion Bregus - 02.12.15. 5. Dylid pwysleisio bod bodolaeth y Panel Strategol Diogelu yn dystiolaeth yn ei hun o graffu'r maes diogelu - dyma ydi un o'r rhesymau i'r Panel fodoli sef i fonitro a chraffu'r maes. <p>Cafodd yr eitem ei adnabod yng ngweithdy blynyddol y Pwyllgor Craffu Gwasanaethau yn ystod y flwyddyn.</p>	02.12.15	<p>Cafodd y mater ei ystyried gan y Pwyllgor Craffu Gwasanaethau yn ei gyfarfod ar 26 Tachwedd pan y canolbwyntiwyd ar waith y Panel Strategol Diogelu.</p> <p>Penderfynodd y pwyllgor geisio gwybodaeth bellach ar gyfer eu Cyfarfod Paratoi nesaf ar y ffigyrau ar y nifer o achosidion chwythu'r chwibana hefyd goblygiadau yn deillio o adroddiad AGGCC ar gartref preswyl preifat Plas y Bryn, Bontnewydd</p>	Ar waith
3	Darparu hyfforddiant i'r staff i gyd ar Bolisi Chwythu Chwiban y Cyngor.	Rheolwr Dysgu a Datblygu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cyflwynwyd y cynnig i'r Cabinet – 16.12.14 2. Trafodwyd yr adroddiad gyda'r swyddogion perthnasol i geisio adnabod gweithrediadau posib. 3. Cyflwynwyd y cynnig i'r Panel Strategol Diogelu Plant ac Oedolion Bregus (29.09.15) er mwyn gweld os oes angen gweithredu pellach i'r hyn oedd eisoes wedi ei 	02.12.15	<p>O ran "Chwythu'r Chwiban" yng nghyd-destun Diogelu, mae cyfarwyddiadau ar sut i adrodd pryderon o fewn y polisi a modiwlau Diogelu. Hefyd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ cyfeirir ato yn y gweithdai i reolwyr ○ mae cardiau gyda rhifau cyswllt wedi eu 	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Cynigion pellach ar gyfer gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Erbyn Pryd	Y drefn monitro a'r cynnydd wnaed hyd yn hyn	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
			<p>weithredu.</p> <p>4. Disgwylir sylwadau o ran unrhyw flychau sy'n parhau neu elfennau sydd angen sylw pellach yng Nghyfarfod nesaf y Panel Strategol Diogelu Planc ac Oedolion Bregus - 02.12.15.</p> <p>Oherwydd y nifer o unigolion sydd angen derbyn sesiynau sylfaenol codi ymwybyddiaeth yn y maes Diogelu , bydd y sesiynau'n cael eu cynnal drwy e-ddysgu dan ofal y tîm Dysgu a Datblygu.</p> <p>Yn ogystal â hyn, mae Cyfres o weithdai Codi Ymwybyddiaeth i Reolwyr ac Aelodau Etholedig wedi eu cynnal, gyda sesiynau pellach yn cael eu trefnu ar gyfer y dyfodol.</p>		<p>cylchredeg i staff</p> <p>Gan fod hyn ychydig yn wahanol i'r drefn "Chwythu'r Chwiban" cyffredinol, ni ragwelir cynnal sesiynau ychwanegol i'r modiwlau e-ddysgu.</p>	

10. Hydref 2014: Cyflawni a llai – yr effaith ar wasanaethau iechyd yr amgylchedd a dinasyddion

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	<p>Diwygio'r safonau arfer gorau er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cysoni gwaith ym maes iechyd yr amgylchedd • nodi cyfraniad ehangach iechyd yr amgylchedd at gyflawni blaenoriaethau strategol Llywodraeth Cymru; a • nodi buddiannau ac effaith gwasanaethau 	Rheolwr Gwarchod Y Cyhoedd (Amgylchedd)	<p>Mae'n gynyddol anodd sicrhau fod y gwasanaeth iechyd amgylchedd yn cyrraedd y safon uwch presennol o ran darparu gwasanaethau iechyd Amgylchedd. Gyda mwy o doriadau yn cael eu hystyried bydd yn effeithio ar wasanaethau statudol rheng flaen - fe fydd yn anodd hyd yn oed cyrraedd y safonau arfer gorau sylfaenol o 2016 ymlaen. Fe fydd y safonau diwygiedig yn adlewyrchu'r cyd-destun ariannol, ac fe fydd hyn yn creu gwell dealltwriaeth ymysg y cyhoedd o ran pa lefelau gwasanaeth fydd yn bosib. Rydym yn</p>	<p>Mae Safonau Arfer Gorau Cenedlaethol newydd ar fin cael eu cyhoeddi.</p> <p>Fe fydd y gwasanaeth yn ymdrechu i gyrraedd y safonau a chyfarch dyletswyddau statudol a rhoi threfniadau yn eu lle ar gyfer hyn (Sefyllfa'r gwasanaeth lechyd amgylchedd yn un heriol o ran cyrraedd safonau sylfaenol oherwydd torri dwy swydd rheng flaen o'r strwythur)</p>	<p>Effeithlonrwydd, cysondeb, a rheoli disgwyliadau yn ogystal â gallu canolbwyntio ar gyfarch dyletswyddau statudol.</p>	Wrthi'n cael ei gynllunio

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	iechyd yr amgylchedd o ran diogelu dinasyddion		anelu at gyrraedd y safonau arfer da sylfaenol, lle mae cyllidebau yn gwneud hynny yn bosib.			
2	Rhoi'r sgiliau a'r cymorth sydd eu hangen ar gadeiryddion ac aelodau pwyllgorau craffu i graffu ar berfformiad gwasanaethau, cynlluniau arbed ac effaith gostyngiadau cyllidebol a'u herio'n effeithiol.	Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni	Mae gwaith pellach mewn ymateb i adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru ac adolygiad 360 gradd fewnol ar y gweill. Bydd hwnnw yn edrych ar ddatblygu sgiliau craffu aelodau.	Mae sesiynau hyfforddi penodol wedi eu llunio ar gyfer aelodau craffu a bydd ffocws mwy clir eleni yn y gwaith craffu ar yr hyn y mae Craffu yn ceisio gwella. Ar ben hynny, bwriedir cynnal un neu ddau o ymarferion eleni i geisi adnabod ffyrdd gwell o fod yn trafod perfformiad	Gwell craffu ar ganlyniadau.	Ar waith
3	Ymgysylltu'n well a thrigolion lleol ynghylch cynlluniau i dorri cyllidebau a newid gwasanaethau drwy: <ul style="list-style-type: none"> • ymgynghori a thrigolion ar newidiadau arfaethedig mewn gwasanaethau a defnyddio'r canfyddiadau i lywio penderfyniadau; • amlinellu pa wasanaethau a gaiff eu torri a sut y bydd y toriadau hyn yn effeithio ar drigolion, a • nodi cynlluniau i gynyddu taliadau new newid safonau gwasanaeth. 	Rheolwr Gwarchod Y Cyhoedd (Amgylchedd)	Fe fydd y Cabinet yn defnyddio canlyniadau'r holiaduron a'r broses ymgynghori i'w cynorthwyo i wneud penderfyniad ar ba wasanaethau fydd yn cael eu torri. Mae pryder gwirioneddol nad oes gan wasanaethau iechyd yr Amgylchedd broffil ddigon uchel a dyweder, gwaith gwasanaethau cymdeithasol ymysg y cyhoedd, ac mae ymdrechion wedi bod i geisio sicrhau fod y cyhoedd ac aelodau etholedig yn deall beth yw'r risgiau o dorri'r gwasanaethau hyn	Dinasyddion ac aelodau wedi derbyn gwybodaeth fel rhan o'r broses Her Gwynedd. Adolygiad Unedau'r Gwasanaeth wedi cychwyn sydd yn cynnwys canfod barn trigolion ar y Gwasanaeth. Bydd yr Adolygiad yn un fydd yn cymryd amser i'w weithredu ar draws y Gwasanaeth. Adolygiad o strwythur y Gwasanaeth yn cael ei gynnal er mwyn ymateb i effaith ymarferol o golli dwy swydd rheng flaen fel rhan o'r toriadau . Adolygiad o ffioedd ar gyfer 2016/17 nawr yn weithredol ac yn edrych ar gyfleoedd eraill i godi ffioedd am wasanaeth megis cynnig cyngor.	Y cyhoedd yn ymwybodol o'r oblygiadau ynghlwm a'r toriad swyddi.	Ar waith
4	Gwella effeithlonrwydd a gwerth am arian drwy: <ul style="list-style-type: none"> • Nodi dyletswyddau statudol ac anstatudol 	Rheolwr Gwarchod Y Cyhoedd (Amgylchedd)	Mae holl ffioedd perthnasol sydd ynghlwm a'r gwasanaethau a gynigir yn cael eu hadolygu fel bod y gwasanaethau yn symud tuag at adennill costau. Mae opsiynau posib o	Mae gwasanaethau iechyd yr amgylchedd wedi eu hadolygu dros y 3 blynedd diwethaf er mwyn adnabod beth sydd yn statudol ac yn anstatudol. Rydym hefyd wedi adnabod y dyletswyddau statudol rheini lle mae hyblygrwydd yn y ffordd yr	Gwell effeithlonrwydd . Targedu adnoddau yn fwy effeithiol. Effaith yn y dyfodol yn anodd ei ragweld eto hyd nes y	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	<p>gwasanaethau iechyd yr amgylchedd cynghorau.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cytuno ar flaenoriaethau iechyd yr amgylchedd ar gyfer y dyfodol a rôl cynghorau wrth gyflawni'r rhain. • Pennu 'safon dderbyniol o berfformiad' ar gyfer gwasanaethau iechyd yr amgylchedd (uchaf ac isaf) a rhoi cyhoeddusrwydd iddynt ymhlith dinasyddion. • Gwella effeithlonrwydd a chynnal perfformiad ar y lefel y cytunwyd arni drwy wneud y canlynol: • cydweithio a/neu integreiddio ag eraill er mwyn lleihau costau a/neu wella ansawdd; • gosod gwasanaethau ar gontractau allanol lle y gellir eu darparu mewn ffordd fwy cost-effeithiol yn unol â'r safonau y cytunwyd arnynt; • cyflwyno a/neu gynyddu taliadau a chanolbwyntio ar 		<p>integreiddio neu gydweithio yn agosach gyda gwasanaethau eraill yn y Cyngor wedi eu hystyried er mwyn darganfod os yw yn bosib cynyddu effeithlonrwydd a lleihau costau ymhellach. Mae lleihad wedi bod yn y gweithgareddau hynny nad ydynt yn statudol eisoes. Mae polisïau perthnasol yn cael eu hadolygu fel bod yr hyn a ddisgwylir fel gwasanaeth yn eglur i'r cyhoedd. Rydym yn symud tuag at ddarparu mwy o wybodaeth ar lein gan gynyddu'r hyn sy'n bosib drwy hunan wasanaeth.</p>	<p>ydyd yn gallu eu cyflawni , er mwyn defnydd mwy effeithiol o gyllidebau , a thargedu adnoddau at y gwasanaethau rheini na ellir eu cyflawni mewn ffordd wahanol. Mae'r cyngor yn ymwybodol iawn o beth yw ei flaenoriaethau creiddiol; ac mae ymdrech yn cael ei wneud o dan amgylchiadau sy'n gynyddol anodd i ddiogelu cyllidebau'r gwasanaethau rheini sydd yn greiddiol i sicrhau iechyd y cyhoedd, fel diogelwch bwyd , iechyd a diogelwch busnesau a rheoli llygredd. Mae enghreifftiau o weithio ar y cyd ar brosiectau penodol gyda Chynghorau eraill er mwyn sicrhau defnydd mwy effeithiol o adnoddau.</p>	<p>bydd penderfyniad terfynol wedi ei wneud ynglŷn â pha doriadau pellach fydd i wasanaethau rheng flaen greiddiol fel diogelwch bwyd a rheoli llygredd.</p>	

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	weithgarwch sy'n cynhyrchu incwm; <ul style="list-style-type: none"> • defnyddio grantiau mewn ffordd strategol er mwyn sicrhau'r effaith a'r elw mwyaf; a • lleihau gweithgareddau er mwyn canolbwyntio ar flaenoriaethau statudol a strategol craidd. 					
5	Gwella gwaith cynllunio strategol drwy: <ul style="list-style-type: none"> • nodi, casglu a dadansoddi data ariannol, data ar berfformiad a data ar alw/angen mewn perthynas â gwasanaethau iechyd yr amgylchedd; • dadansoddi data a gasglwyd er mwyn llywio a deall y gydberthynas rhwng 'cost: budd: effaith' a defnyddio'r wybodaeth hon fel sail benderfyniadau ar wasanaethau iechyd cynghorau yn y dyfodol; a • chytuno sut y gellir defnyddio gwybodaeth ddigidol i gynllunio a datblygu gwasanaethau iechyd yr 	Rheolwr Gwarchod Y Cyhoedd (Amgylchedd)	Mae mesurau perfformiad lleol yn cael eu hadolygu er mwyn bod yn sicr o'n gallu i fesur galw am ein gwasanaethau yn effeithiol a bod y cyhoedd yn derbyn gwasanaeth safonol ac amserol. Fe fydd y mesuryddion yn gallu cael eu defnyddio i gynllunio os fydd angen adolygu sut mae adnoddau'r unedau gwasanaeth yn cael eu rhannu.	Mae gwaith wedi ei wneud fel rhan dechreuol o adolygiad Unedau'r gwasanaeth i adnabod pwrpas y Gwasanaeth gyda mesuryddion perfformiad wedi eu datblygu sydd yn benodol berthnasol i'r pwrpas. Mae trefniadau mesur ac asesu perfformiad wedi ei ddatblygu i wneud y dinesydd yn ganolog i'r hyn yr ydym yn ei gyflawni. Rydym yn herio'r data llawer mwy er mwyn ceisio deall ac i gyflwyno newidiadau lle bo angen. Mae'r Gwasanaeth wedi bod yn gweithredu ar raglen hyfforddiant i wella'r defnydd a'r dealltwriaeth o'r system swyddfa gefn sydd gennym. Hefyd, mae rhaglen yn cael ei rhoi yn ei lle ar gyfer cyflwyno gwelliannau a cheisio blaenoriaethu'r gwelliannau hynny. Mae'r Gwasanaeth hefyd yn cadw golwg ar system swyddfa gefn Tascomi – sydd yn cael ei chyflwyno mewn awduroddau eraill i ystyried os oes cyfleoedd. Bydd edrych ar y cyfleoedd pellach i weithio'n symud a chynyddu'r gweithio'n ddigidol / electroneg yn ffurfio rhan o'r Adolygiad Gwasanaeth		Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	amgylchedd yn y dyfodol.					

11. Ionawr 2015 - Rheoli Effaith Diwygiadau Lles ar Denantiaid Tai Cymdeithasol yng Nghymru

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Gwella prosesau cynllunio strategol a chydgyssylltu gweithgarwch yn well er mwyn mynd i'r afael ag effaith y diwygiadau lles ar denantiaid tai cymdeithasol drwy sicrhau bod cynlluniau gweithredu cynhwysfawr ar waith sy'n ymdrin â gwaith holl adrannau perthnasol cynghorau, cymdeithasau tai a gwaith rhanddeiliaid allanol.	Uwch Reolwr Dysgu a Chymunedol		<p>Mae Grŵp Tasg Diwygio Lles amlasiantaethol; ynghyd a Bwrdd Diwygio Lles mewnol ar gyfer penaethiaid ac aelodau ar gyfer cynllunio rhaglenni gwaith a chyd-ymyrraethau diwygio lles wedi eu sefydlu. Oherwydd yr oedi a'r llithro yn amserlen cyflwyno'r Credyd Cynhwysol yn y sir mae'r ffocws yn y Bwrdd a'r Grŵp Tasg wedi bob ar faterion trechu tlodi ac amddifadedd yn fwy cyffredinol a bod ymateb i'r Diwygiad Lles yn rhan o agenda ehangach.</p> <p>Yn ogystal mae cynllun o fewn y Cynllun Strategol, T7 Cydymdrechu yn erbyn tlodi. Pwrpas y prosiect yw mabwysiadu a gweithredu strategaeth i Drechu Tlodi yng Ngwynedd ar y cyd gyda phartneriaid.</p> <p>Mae Grŵp Gwynedd Digidol a Grŵp Cynhwysiad Ariannol Gwynedd yn cyfarfod yn rheolaidd ar gyfer tynnu ynghyd asiantaethau sy'n weithredol yn y meysydd cynhwysiad hyn ar gyfer darparu hyfforddiant rheng flaen ar y cyd; cynnal cyfeirlyfr gwybodaeth o wasanaethau cefnogi a chynghori ayyb.</p>		Wedi'i gwblhau
2	Gwella trefniadau llywodraethu ac atebolrwydd am	Uwch Reolwr Dysgu a	Ar fabwysiadau Strategaeth Trechu Tlodi ac adolygu Cynllun Strategol y Cyngor byddwn yn datblygu	Mae'r Cyngor wedi penodi aelod etholedig a chyfarwyddwr corfforaethol arweiniol gyda'r cyfrifoldeb am y maes trechu tlodi (sy'n cynnwys		Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	ddiwygiadau lles drwy wneud y canlynol: <ul style="list-style-type: none"> • penodi aelodau a swyddogion arweiniol i gymryd cyfrifoldeb am ddarparu arweiniad strategol mewn perthynas â'r diwygiadau lles a bod yn atebol am berfformiad; a • sicrhau bod aelodau yn cael hyfforddiant digonol a briffiau rheolaidd ar y diwygiadau lles er mwyn gallu herio perfformiad a phenderfyniadau a chraffu arnynt. 	Chymunedol	mesuryddion ar gyfer y maes trechu tloidi. Byddwn yn adeiladu ar y gwaith WRAT a gomisiynwyd yn ystod 2014-15 gyda Capita ar gyfer adnabod anheddau a effeithir gan ddiwygio lles er mwyn mesur os yw'r ymyraethau sydd wedi eu cynllunio fel rhan o'r Cynllun Cydymdrechu yn erbyn Tloidi yn cyrraedd yr anheddau cywir. Bydd y system ddata hon hefyd yn cefnogi asiantaethau allanol i dargedu'r aneddau a effeithir fwyaf gan ddiwygio lles wrth i ni ddatblygu systemau rhannu gwybodaeth.	diwygio lles). Mae'r Aelod Etholedig a'r Cyfarwyddwr yn derbyn adroddiadau rheolaidd ar waith diwygio lles a threchu tloidi yn chwarterol drwy'r Panel Amddifadedd.		
3	Sicrhau bod perfformiad o ran y diwygiadau lles yn cael ei reoli'n effeithiol drwy wneud y canlynol: <ul style="list-style-type: none"> • pennu mesurau priodol i alluogi aelodau, swyddogion a'r cyhoedd i lunio barn ar gynnydd wrth gyflawni camau gweithredu; • sicrhau bod gwybodaeth am berfformiad yn ymdrin â gwaith yr holl asiantaethau perthnasol ac yn enwedig y cymdeithasau tai; a • phennu mesurau i lunio barn ar effaith ehangach y diwygiadau lles. 	Uwch Reolwr Dysgu a Chymunedol	Ar fabwysiadu Strategaeth Trechu Tloidi ac adolygu Cynllun Strategol y Cyngor byddwn yn datblygu mesuryddion ar gyfer y maes trechu tloidi.	Mae arweinyddion prosiect yn adrodd cynnydd prosiectau i'r Aelod Cabinet a'r Cyfarwyddwr yn rheolaidd ar waith diwygio lles a threchu tloidi yn chwarterol drwy'r Panel Economi, Tloidi, Amddifadedd a Thai.		Wedi'i gwblhau
4	Atgyfnerthu'r ffordd y caiff risgiau o ran y diwygiadau lles eu rheoli drwy greu un dull	Uwch Reolwr Dysgu a Chymunedol		Mae'r Cyngor wedi adnabod Prosiect Cydymdrechu yn erbyn Tloidi fel prosiect blaenoriaeth yn y Cynllun Strategol ar gyfer y cyfnod 2015-17. Mae cynllun gwaith y prosiect		Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	corfforaethol o weithredu sy'n cydgysylltu gweithgarwch ar draws y cyngor a gwaith gan eraill er mwyn rhoi digon o sicrwydd bod yr holl gamau angenrheidiol a phriodol i liniaru risg yn cael eu cymryd.			hwn a drefnir yn ol meysydd sef Strategol a Llywodraethu; Cynhwysiad Economiadd; Cynhwysiad Digidol a Cynhywisad Ariannol yn nodi yr hyn y bydd y Cyngor ac eraill yn ei wneud i ymateb i ddiwygio lles a tlodi. Mae grwp gweithredol mewn lle i bob ffrwd a hwythua yn adordd drwy'r rheolwr prosiect i'r Panel Amddifadedd.		
5	Ymgysylltu'n well â thenantiaid sydd wedi colli'r cymhorthdal ystafell sbâr drwy wneud y canlynol: <ul style="list-style-type: none"> • darparu cyngor a gwybodaeth reolaidd am yr opsiynau sydd ar gael iddynt ymdrin ag effaith ariannol y newid yn eu hamgylchiadau; • hyrwyddo llinell gymorth 'Mae budd-daliadau yn newid'; a • chynorthwyo'r tenantiaid hynny sydd wedi colli'r cymhorthdal ystafell sbâr yn benodol i gymryd rhan mewn cynlluniau cyflogaeth rhanbarthol/cenedlaethol. 	Rheolwr Tai Strategol	<ul style="list-style-type: none"> • Gwybodaeth gan yr Uned Ymchwil yn cael ei ddefnyddio er mwyn targedu cymorth yn effeithiol • Bydd y Cymdeithasau Tai yn parhau i hyrwyddo'r llinell gymorth gan gynnig cefnogaeth 1i1 i denantiaid sydd eu hangen • Bydd unedau llai (1 a 2 lofft) sydd wedi eu hariannu drwy Grant Tai Cymdeithasol Unedau Llai yn cael eu cwblhau mis Ionawr ymlaen. Mae'r rhain yn gynllun penodol o gyflenwad o dai newydd ar gyfer rhai sydd wedi eu heffeithio gan ddiwygio lles. Mae polisi gosod wedi ei gymeradwyo gan y Gymdeithas Tai er mwyn sicrhau bod rhai sydd yn cael eu heffeithio gan ddiwygio lles yn cael eu cynorthwyo / cynnig eiddo addas 	<ul style="list-style-type: none"> • Uned Ymchwil wedi defnyddio data i adnabod ardaloedd penodol fyddai yn cael eu heffeithio gan newidiadau Diwygio Lles gan helpu targedu y cymorth cywir i'r bobl sydd angen y cymorth fwyaf • Cymdeithasau Tai gyda swyddogion i'w cynghori ar opsiynau posib yn sgil newidiadau i gollu cymhorthdal ystafell sbâr- hyn yn bosib drwy gysylltu drwy'r wefan, lythyr, ymweliad neu alwad ffôn • Pob Cymdeithas Tai wedi hyrwyddo llinell Gymorth ' mae eich budd-daliadau yn newid' yn gyson drwy eu cylchlythyrau a safle we • Tîm Opsiynau Tai sydd yn gweinyddu'r Gofrestr Tai Cyffredin yn rhoi cyngor ar y math o eiddo sydd mwyaf addas i ymgeiswyr fel nad ydynt yn cael cynnig cartref fydd yn golygu eu bod yn talu yn ychwanegol • Defnydd o safleoedd fel Homewapper wedi cael ei hyrwyddo fel bod tenantiaid yn gallu cyfnewid eu tai 		Wedi'i gwblhau
6	Gwella'r ffordd y caiff Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn eu rheoli a'u defnyddio a gwella mynediad iddynt drwy: <ul style="list-style-type: none"> • sefydlu polisi neu ganllaw clir i'r cyhoedd, sydd ar gael ar ffurf copi caled ac ar-lein, sy'n nodi polisi a threfniadau'r cyngor ar gyfer 	Uwch Reolwr – Refeniw a Risg / Rheolwr Budd-daliadau	Byddwn yn parhau i adolygu'r Polisi yn flynyddol, gan ystyried yr arian fydd ar gael ar gyfer y cynllun. Byddwn hefyd yn ystyried oblygiadau unrhyw achosion llyso, megis Hardy v Sandwell Borough Council (2015).	Yn dilyn gwaith trwy'r WLGA a fu Gwynedd yn rhan ohono cynhyrwyd Fframwaith Polisi y gallai pob Cyngor ei ddefnyddio fel sail i bolisiâu cyson ar draws Cymru. Cyflwynwyd y Fframwaith i aelodau'r Grŵp Prosiect Amddifadedd yn Rhagfyr 2014, ac mewn ymarferiad ymgynghori rhannwyd y Polisi drafft i randdeiliaid megis Cymdeithasau Tai, y Bwrdd Iechyd a chynrychiolwyr o'r Drydydd Sector. Mabwysiadwyd Polisi Taliadau Tai Dewisol Cyngor Gwynedd ar gyfer 2015/16 yn		Wedi ei gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	<p>gweinyddu Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn;</p> <ul style="list-style-type: none"> • diffinio'n glir y costau tai cymwys ac anghymwys a gaiff eu cwmpasu gan Daliadau Tai yn ôl Disgresiwn mewn ffurflenni cais, dogfennau polisi a thafenni canllaw i ymgeiswyr; • nodi'n glir y cyfnodau hwyaf/byrraf posibl y caiff y taliadau hyn eu talu; • pennu a chyhoeddi'r amserlen y bydd yn rhaid i'r cyngor ei dilyn wrth benderfynu ar geisiadau am Daliadau Tai yn ôl Disgresiwn; • cynnwys gwybodaeth mewn deunyddiau cyhoeddus ar bolisi'r cyngor ar yr hawl i adolygu neu apelio yn erbyn penderfyniad a'r amserlenni a'r broses y dylid eu dilyn wrth benderfynu ar y rhain; a • diffinio'n glir y grwpiau â blaenoriaeth ar gyfer Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn mewn deunyddiau cyhoeddus er mwyn sicrhau y gall y rheini sy'n ceisio cymorth, a'r asiantaethau sy'n eu cynorthwyo, asesu p'un a yw'r taliadau hyn yn opsiwn ymarferol i ddiwallu eu hanghenion ariannol a'u 			<p>ffurfiol trwy Daflen Penderfyniad yr Aelod Cabinet perthnasol, dyddiedig 17 Mawrth 2015.</p>		

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	hanghenion o ran tai.					

12. Chwefror 2015 - Rheoli ymadawiadau cynnar yng ngwahanol gyrff cyhoeddus Cymru

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Dylai cyrff cyhoeddus ddefnyddio achosion busnes wrth ymdrin â phob ymadawiad cynnar unigol. Dylai'r achosion busnes ganfod beth yw cost ymadawiad yr unigolyn a beth yw'r goblygiadau o ran darparu gwasanaethau, gan ystyried hefyd sut y bwriedir cynllunio'r gweithlu yn fwy cyffredinol.	Pennaeth Gefnogaeth Gorfforaethol / Rheolwr Gwasanaeth au Ymgynghorol Adnoddau Dynol		Mae'r ymarfer o ddefnyddio achosion busnes cyn dod i benderfyniad ar achosion unigol o ymadael yn gynnar wedi ei sefydlu o fewn y Cyngor. Mae'r ystyriaethau yn cynnwys y gost sydd ynghlwm ag unrhyw ymadawiad cynnar ochr yn ochr â'r effaith bosib ar y gwasanaeth sy'n cael ei gynnal. Fel enghraifft, mae polisi ymddeol yn gynnar y Cyngor yn cyfeirio at yr arfer gorau o seilio penderfyniadau o'r fath ar arferion gorau.		Wedi ei gwblhau
2	Rydym yn argymhell y dylai corff cyhoeddus: <ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau bod cynghorwyr neu aelodau bwrdd yn cael cyfle i ystyried a yw cynlluniau ar gyfer ymadael yn gynnar yn rhoi gwerth am arian, trwy gyfrwng eu trefniadau craffu/llywodraethu presennol. • Sicrhau bod cynghorwyr a/neu aelodau bwrdd yn cymeradwyo pecynnau mwy costus, fel y rhai ar 	Pennaeth Gefnogaeth Gorfforaethol / Rheolwr Gwasanaeth au Ymgynghorol Adnoddau Dynol		Mae'r agwedd hwn o'r ymateb wrthi'n cael ei ddatblygu. Er enghraifft, cyflwynwyd adroddiad yn ddiweddar i bwllgor craffu corfforaethol y Cyngor oedd yn cyfeirio at rai elfennau yn ymwneud ag ymddeoliadau cynnar. Nid oes gennym enghreifftiau diweddar lle bo angen derbyn cymeradwyaeth cynghorwyr ar gyfer pecynnau mwy costus. Fodd bynnag mae uned archwilio mewnol y Cyngor wedi rhaglennu ymchwiliad ar gyfer cyfnod 2016/17 a fydd yn ystyried rheolaeth o'r maes ymadael yn gynnar.		Wrthi'n cael ei gynllunio

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	gyfer uwch reolwyr. • Ystyried defnyddio archwilwyr mewnol i roi sicrwydd bod yr holl gynlluniau ar gyfer ymadael yn gynnar yn cael eu rheoli'n ddigonol.					
3	Dylai cyrff cyhoeddus sicrhau, pan ddefnyddir cytundebau setlo, fod eu cofnodion yn dangos yn glir a yw'r pecyn yn cynnwys taliad ychwanegol ai peidio ac os felly faint yw ei werth a pham y cafodd ei roi.	Pennaeth Gefnogaeth Gorfforaethol / Rheolwr Gwasanaeth au Ymgynghorol Adnoddau Dynol		Mae gan y Cyngor drefniadau yn eu lle ers tro sydd yn sicrhau fod yna gofnod o fanylion unrhyw gytundeb setlo.		Wedi ei gwblhau
4	Dylai cyrff cyhoeddus ystyried yn briodol beth yw effaith pob trefniant ar gyfer ymadael yn gynnar o safbwynt cydraddoldeb, yn enwedig os yw corff cyhoeddus yn gweithredu cynllun penodol lle gallai llawer o bobl ymadael.	Pennaeth Gefnogaeth Gorfforaethol / Rheolwr Gwasanaeth au Ymgynghorol Adnoddau Dynol		Er bod trefniadau asesu effaith wedi eu datblygu ers rhai blynyddoedd bellach, mae lle i gredu fod y gwaith yn anghyson. Rydym wedi adnabod asesu effaith cydraddoldeb yn gyffredinol fel blaenoriaeth o fewn ein Cynllun Cydraddoldeb nesaf.		Wrthi'n cael ei gynllunio
5	Dylai cyrff cyhoeddus fonitro'r arbedion a ddisgwylir ac a sicrhau yn sgil ymadawiadau cynnar a dylent roi adroddiad arnynt fel rhan o'u trefniadau llywodraethu mewnol. Bydd hyn o gymorth pan wneir cynlluniau i leihau costau yn y dyfodol.	Pennaeth Gefnogaeth Gorfforaethol / Rheolwr Gwasanaeth au Ymgynghorol Adnoddau Dynol	Bydd ystyriaeth o'r elfen hon yn ymchwiliad yr uned archwilio mewnol y cyfeirir ato yn A3 uchod.	Bydd ystyriaeth o'r elfen hon yn ymchwiliad yr uned archwilio mewnol y cyfeirir ato yn A3 uchod.		Wrthi'n cael ei gynllunio
6	Dylai cyrff cyhoeddus adolygu eu trefniadau ar gyfer cadw cofnodion pan wneir trefniadau i staff ymadael yn gynnar, fel y	Pennaeth Gefnogaeth Gorfforaethol / Rheolwr Gwasanaeth	Mae'r Cyngor yn cadw cofnodion manwl ynghylch penderfyniadau yn ymwneud ag ymadael yn gynnar, gan gynnwys y costau sydd ynghlwm. Rhagwelir y bydd yr archwiliad y cyfeirir ato yn A3 uchod	Mae'r Cyngor yn cadw cofnodion manwl ynghylch penderfyniadau yn ymwneud ag ymadael yn gynnar, gan gynnwys y costau sydd ynghlwm. Rhagwelir y bydd yr archwiliad y cyfeirir ato yn A3 uchod yn rhoi peth ystyriaeth i'r elfen hon.		Wrthi'n cael ei gynllunio

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	bydd gwybodaeth hollbwysig wrth law ganddynt gan gynnwys nifer yr ymadawiadau cynnar mewn cyfnod penodol a chostau'r rhain, ynghyd â gwybodaeth am y cyfnod ad-dalu yn seiliedig ar gyflogau a chostau Yswiriant Gwladol a phensiwn y cyflogwyr a gwybodaeth am gytundebau setlo.	au Ymgynghorol Adnoddau Dynol	yn rhoi peth ystyriaeth i'r elfen hon.			

13. Blwyddyn 2014-15 - Adroddiad Gwella Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru. Cyhoeddwyd 7 Gorffennaf 2015.

Bu cyflwyniad i'r Tîm Rheoli Corfforaethol, Aelodau Cabinet, Penaethiaid, Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion y Pwyllgorau Craffu a'r Pwyllgor Archwilio ar 30 Gorffennaf 2015.

Cyf.	Gweithred	Arweinydd	Cynllun Gweithredu	Sylwadau / Cynnydd	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi un o'r canlynol: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Cymryd rhan lawnach yng Nghynllun Gwastraff ac Adnoddau Llywodraeth Cymru er mwyn dilysu a/neu wella cynlluniau ailgylchu gwastraff a lleihau costau.	Pennaeth Priffyrdd a Bwrdeistrefol	Cais wedi ei wneud i Lywodraeth Cymru i gael gwneud ymarferiad 'Toolkit Waste & Resources Action Programme'(WRAP) dan y 'Collaborative Change Programme' (CCP). Dim cyllideb ar gael dan Raglen Llywodraeth Cymru ar gyfer gwneud hyn eleni, ond yn fodlon ystyried hyn ar gyfer 2016/17.	WRAP, gyda chynhorthwy'r Adran yn gwneud yr adolygiad Kerbside Analysis Tool (KAT) ar hyn o bryd. Disgwyl adroddiad drafft ar yr adolgiad yn mis Medi.	Ar waith
2	Sicrhau – ar y cyd â'r partneriaid – fod gan y Bwrdd Gwasanaethau Lleol ar y Cyd ddigon o adnoddau i'w alluogi i gyflawni ei gyfrifoldebau'n effeithiol, gan gynnwys diweddarau'r Cynllun Integredig Sengl.	Uwch Reolwr Gwasanaeth Cyflawni a Chefnogi Newid		Cytundeb mewn lle ar gyfer 2016/17. Trefniadau newydd ar gyfer 2017/18 yn sgil sefydlu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus statudol/	Wedi'i gwblhau

14. Gorffennaf 2015 – Adolygiad o Drefniadau Diogelu Corfforaethol yng Nghymru

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Gwella arweiniad corfforaethol a chydymffurfio â pholisi Llywodraeth Cymru ar ddiogelu trwy wneud yr isod:	Cyfarwyddwr Corfforaethol	<ul style="list-style-type: none"> • penodi uwch-swyddog arweiniol fydd yn atebol am ddiogelu ac amddiffyn plant a phobl ifanc gyda chyfrifoldebau corfforaethol am gynllunio gwelliannau; • penodi aelod arweiniol dros ddiogelu; a • dosbarthu a chyfoesi yn rheolaidd wybodaeth am y penodiadau hyn i'r holl staff a rhanddeiliaid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uwch Swyddog Arweiniol wedi ei benodi • Aelod arweiniol dros ddiogelu wedi ei phenodi • Gwybodaeth am y penodiadau yn cael eu rhannu gyda staff 		Wedi'i gwblhau
2	Sicrhau bod polisi corfforaethol ar ddiogelu sy'n cynnwys holl wasanaethau'r cyngor er mwyn rhoi cyfeiriad strategol clir a llinellau atebolrwydd clir ar draws y cyngor.	Cyfarwyddwr Corfforaethol		Polisi Corfforaethol mewn lle yn ogystal â pholisïau adrannol unigol.		Wedi'i gwblhau
3	Cryfhau recriwtio staff a gwirfoddolwyr yn ddiogel trwy:	Cyfarwyddwr Corfforaethol	<ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu ac Atal (GDA) a chydymffurfio a pholisïau recriwtio diogel yn cynnwys pob gwasanaeth sy'n dod i gysylltiad â phlant; • creu system gydymffurfio gorfforaethol integredig i gofnodi a monitro lefelau cydymffurfio ar wiriadau GDA; a • mynnu cael arferion recriwtio diogel ymysg partneriaid yn y trydydd sector ac i wirfoddolwyr sydd yn darparu gwasanaethau a gomisiynir a/neu a ddefnyddir gan y cyngor gyda sylfaen o gontract neu gytundeb lefel gwasanaeth. 	Mae polisïau a chanllawiau cadarn mewn lle ynglyn a gwiriadau GDA, ac mae lefelau yn cael eu monitro'n rheolaidd. Cymalau o fewn contractau yn bodoli yn mynnu arferion recriwtio diogel.		Wedi'i gwblhau
4	Sicrhau bod y staff, aelodau a phartneriaid perthnasol yn deall eu cyfrifoldebau diogelu	Cyfarwyddwr Corfforaethol	<ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod hyfforddiant diogelu yn orfodol a bod yr ymddiriedolaeth yn ymestyn at holl feysydd gwasanaeth perthnasol y cyngor, a'i fod yn cael ei gynnwys fel 	Modiwl e-ddysgu diogelu plant ac oedolion bregus wedi ei ddatblygu . Yn ogystal mae polisi'r Cyngor ar gael yn y Canolfan Bolisi ar fewnrwyd		Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	trwy:		elfen safonol ar raglenni cynefino; <ul style="list-style-type: none"> • creu system ledled y gorfforaeth i adnabod, olrhain a monitro cydymffurfiaeth â'r angen i fod yn bresennol mewn hyfforddiant diogelu yn holl adrannau'r cyngor, aelodau etholedig, ysgolion, llywodraethwyr a gwirfoddolwyr; a • mynnu bod staff perthnasol mewn sefydliadau sy'n bartneriaid a gomisiynir i weithio dros y cyngor wrth gyflenwi gwasanaethau i blant a phobl ifanc yn gorfod ymgymryd â hyfforddiant diogelu. 	y Cyngor.		
5	Gwella atebolrwydd am ddiogelu corfforaethol trwy adrodd yn rheolaidd ar faterion diogelu a sicrwydd wrth bwyllgor(au) craffu yn erbyn set gytbwys o wybodaeth perfformiad ledled y cyngor ynglŷn â'r canlynol:	Cyfarwyddwr Corfforaethol	<ul style="list-style-type: none"> • meincnodi a chymharu ag eraill; • casgliadau archwiliadau/adolygiadau arolygu mewnol ac allanol; • data perfformiad seiliedig ar wasanaethau; • data personél allweddol megis hyfforddiant diogelu, a gwiriadau recriwtio GDA; a • pherfformiad contractwyr a gwasanaethau a gomisiynwyd o ran cydymffurfio â chyfrifoldebau diogelu'r cyngor 	Adroddiad yn cael ei gyflwyno gan y Panel Strategol Diogelu Plant ac Oedolion bob 6 mis i'r Cabinet, yn ogystal mae adroddiadau prosiectau'r maes yn cael eu adrodd o fewn trefniadau rheoli perfformiad arferol y Cyngor.		Ar waith
6	Sefydlu rhaglen dreigl o adolygiadau archwilio mewnol i gynnal profion ar systemau a chynnal adolygiadau cydymffurfio ar arferion diogelu'r cyngor.	Cyfarwyddwr Corfforaethol		Trefn ar gyfer adolygiadau archwilio mewnol ar arferion diogelu'r cyngor mewn lle. Archwiliadau ar drefniadau diogelu a telerau contractau wedi eu cynnal gan yr Uned Archwilio Mewnol. Rhaglen waith wedi ei lunio ar gyfer 2016/17 sy'n cynnwys holiadur ar gyfer gweithwyr maes ac archwiliad diogelu ysgolion.		Wedi'i gwblhau
7	Sicrhau yr ystyrir y risgiau sy'n gysylltiedig â diogelu ar lefel gorfforaethol a gwasanaeth wrth ddatblygu a chytuno ar	Cyfarwyddwr Corfforaethol		Mae risgiau sy'n gysylltiedig a diogelu yn cael eu hadnabod ar lefel gorfforaethol a gwasanaeth, ac yn cael eu nodi mewn cofrestr risg.		Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Mesurydd Effaith	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	gynlluniau rheoli risg ar draws y cyngor.					

15. Blwyddyn 2014-15 – Gwerthusiad Perfformiad Blynyddol yr Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC) – Cyhoeddwyd 30 Hydref 2015

Cyflwynwyd i'r Pwyllgor Craffu Gwasanaethau ar 26 Tachwedd 2015.

Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Cabinet ar 15 Rhagfyr 2015.

Cyflwynwyd cynllun gweithredu drafft cyntaf i'r Pwyllgor Craffu Gwasanaethau ar 28 Ionawr 2016 a chynllun gweithredu llawn i gyfarfod paratoi'r Pwyllgor Craffu Gwasanaethau ar 23 Chwefror 2016.

Cyf	Meysydd i'w gwella	Sylwadau perthnasol AGGCC	Trefniadau ar waith	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1.1	Gwelliannau yn yr arfer o amddiffyn oedolion agored i niwed	<p>6.6 - Mae diogelu'n flaenoriaeth i'r cyngor, ac mae wedi rhoi trefniadau corfforaethol ar waith i wella arferion diogelu. Mae angen iddo bellach roi newidiadau ar waith yn ei brosesau diogelu oedolion.</p> <p>6.7 - Yn ystod y flwyddyn, cafwyd 178 o atgyfeiriadau oedolion agored i niwed, chwech yn llai nag yn y flwyddyn flaenorol. O'r atgyfeiriadau hyn, cwblhawyd 100% ohonynt gyda'r risg yn cael ei reoli. Cyfrannodd y cyngor at Adolygiad o Arfer Gwasanaethau Oedolion, a nododd fod angen gwelliannau yn arferion amddiffyn oedolion agored i niwed y cyngor. Pan fyddant yn weithredol, bydd y rhain yn cynyddu ymwneud darparwyr gofal ac yn gwneud yr archwiliad a'i ganlyniad yn fwy eglur. Bydd diogelu oedolion yn faes y bydd AGGCC yn cymryd camau dilynol mewn perthynas ag ef yn 2015-2016.</p>	<p><i>Camau Gweithredu yn unol â maes gwella 2.1.</i></p> <p>Yn ogystal mae'n fwriad adolygu trefniadau gweithredol Diogelu yn sgil y newidiadau i'r strwythur staffio a'r dyletswyddau statudol newydd daw i rym yn Ebrill 2016. Bydd y gwaith yma yn cael ei arwain gan Dîm Rheoli Oedolion, lechyd a Llesiant.</p>	Pennaeth Adran Oedolion, lechyd a Llesiant	Ar waith
1.2	Moderneiddio gwasanaethau anabledau dysgu	6.10 - .... Canfu'r cyngor fod angen moderneiddio ei wasanaethau anabledau dysgu a datblygu amrywiaeth o wasanaethau sy'n canolbwyntio ar y person i gynyddu annibyniaeth. Mae'r cyngor yn mabwysiadu'r model datblygu sy'n canolbwyntio ar y person ar gyfer gwasanaethau anabledau dysgu, ac mae hwn yn ceisio gwireddu dyheadau'n well wrth wneud pobl yn annibynnol. Mae'r agwedd hon yn hyrwyddo dysgu sgiliau newydd ac yn helpu pobl i	Fel sydd wedi ei nodi yn yr adroddiad mae'r Arolygaeth yn mynd i gymryd camau dilynol yn ystod eleni. Un o'r prif gamau dan sylw yw'r archwiliad a gynhaliwyd yn Ionawr 2016. Mae'r archwiliad hwn yn rhan o raglen waith cenedlaethol ehangach ar draws Cymru. Rhagwelir felly y bydd argymhellion clir a	Pennaeth Adran Oedolion, lechyd a Llesiant	Wrthi'n cael ei gynllunio

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Meysydd i'w gwella	Sylwadau perthnasol AGGCC	Trefniadau ar waith	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
		wneud cymaint o bethau ag y gallant drostynt eu hunain. Mae hwn yn faes y bydd AGGCC yn cymryd camau dilynol mewn perthynas ag ef yn y flwyddyn i ddod. Yn ystod 2014-15, mae'r cyngor hefyd wedi ymgymryd ag adolygiad o wasanaethau i oedolion. Mae'r cyngor yn nodi y bydd yr adolygiad yn cael ei gyhoeddi ym mis Medi 2015.	chadarn yn cael eu cyflwyno ar gyfer y maes hwn, ac y byddem yn ymwybodol ohonynt yn Chwefror / Mawrth 2016. Bydd y Gwasanaeth yn manteisio'n llawn o fod yn cael barn yr arolygwyr ac yn sicrhau ein bod, os oes angen, yn gweithredu newidiadau mor fuan â phosib		
1.3	Strategaeth a gwasanaethau comisiynu iechyd meddwl	6.10 - Mae'r cyngor wedi dechrau datblygu strategaeth comisiynu iechyd meddwl, a bydd gwasanaethau iechyd meddwl yn faes y bydd AGGCC yn cymryd camau dilynol mewn perthynas ag ef yn 2015-2016.....	<p>Mae Bwrdd Prosiect wedi ei sefydlu i gyfarch materion gweithredol er mwyn sicrhau fod y Cyngor yn comisiynu gwasanaethau o safon sydd yn cwrdd ag anghenion unigolion tra bod yn fforddiadwy ac yn cwrdd â chyfrifoldebau statudol.</p> <p>Mae gwaith wedi cychwyn o adolygu'r holl brosesau comisiynu gwasanaethau yn y maes er mwyn sicrhau fod gwasanaethau yn cynnig gwerth am arian ac yn gost effeithiol wrth gwrdd â safonau disgwylidig</p> <p>Mae prosesau caffael cadarn wedi eu cytuno ac yn cael eu dilyn wrth gomisiynu'r holl wasanaethau iechyd meddwl er mwyn sicrhau gwerth am arian.</p> <p>Dros y 12 mis sydd i ddos fydd y prosiect hefyd yn blaenoriaethu adolygiadau yn edrych yn benodol ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gweithwyr Cefnogol • Gofal Preswyl a Nyrsio • Llety Cefnogol <p>Er mwyn sicrhau fod trefniadau newydd mewn lle sy'n cwrdd ar ofynion statudol.</p>	Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Ar waith
2.1	Diogelu oedolion	<p>6.6 - Mae diogelu'n flaenoriaeth i'r cyngor, ac mae wedi rhoi trefniadau corfforaethol ar waith i wella arferion diogelu. Mae angen iddo bellach roi newidiadau ar waith yn ei brosesau diogelu oedolion....</p> <p>6.7 - Yn ystod y flwyddyn, cafwyd 178 o atgyfeiriadau oedolion agored i niwed, chwech yn llai nag yn y flwyddyn flaenorol. O'r atgyfeiriadau hyn, cwblhawyd 100% ohonynt gyda'r risg yn cael ei reoli. Cyfrannodd y cyngor at Adolygiad o Arfer Gwasanaethau</p>	Fel sydd wedi cael ei nodi yn yr adroddiad mae Diogelu'n flaenoriaeth i'r Cyngor. Trwy adolygu'r Cynllun Strategol ym mis Gorffennaf eleni comisiynwyd tri phrosiect trawsffurfiol yn y maes. Mae'r prosiectau hyn wedi eu comisiynu mewn ymateb i rai o'r heriau flwyddyn ddiwethaf. Yn benodol o ran y maes Oedolion mae'r prosiect isod wedi ei gomisiynu.	Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Meysydd i'w gwella	Sylwadau perthnasol AGGCC	Trefniadau ar waith	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
		<p>Oedolion, a nododd fod angen gwelliannau yn arferion amddiffyn oedolion agored i niwed y cyngor. Pan fyddant yn weithredol, bydd y rhain yn cynyddu ymwneud darparwyr gofal ac yn gwneud yr archwiliad a'i ganlyniad yn fwy eglur. Bydd diogelu oedolion yn faes y bydd AGGCC yn cymryd camau dilynol mewn perthynas ag ef yn 2015-2016.</p>	<p>D3 - Diogelu oedolion bregus Pwrpas y prosiect yw anelu i wella yn barhaus y trefniadau a diwylliant diogelu o fewn y maes oedolion.</p> <p>Bydd cynnydd y prosiect hwn yn cael ei adrodd arno trwy drefniadau rheoli perfformiad y Cyngor.</p> <p>Ymhellach i'r comisiwn gwreiddiol yn y Cynllun Strategol, mae'r Panel Strategol Diogelu Plant ac Oedolion Bregus wedi gofyn i Arweinydd Prosiect D3 sicrhau ei fod yn cynnwys unrhyw argymhellion o Adolygiadau Arfer Gwasanaethau (APR - <i>Adult Practice Review</i>).</p>		
2.2	Cymorth i ofalwyr	<p>6.14 - Fe wnaeth y cyngor asesu neu adolygu anghenion 241 o ofalwyr oedolion yn 2014-2015, sy'n ostyngiad o'r 298 o ofalwyr a gawsant eu hasesu yn ystod y flwyddyn flaenorol. Mae hyn yn destun pryder gan fod nifer y rhai sy'n gofalu am oedolion sy'n derbyn asesiad o'u hanghenion eu hunain wedi codi dros y pedair blynedd diwethaf yng Nghymru, er bod y nifer wedi cwmpo'n barhaus yng Ngwynedd. Nifer y gofalwyr oedolion a gawsant eu hasesu neu eu hail-asesu ar eu hawl eu hunain yn ystod y flwyddyn y darparwyd gwasanaeth ar eu cyfer yn ystod y flwyddyn oedd 132.</p>	<p>Bwriedir cynnal adolygiad o drefniadau cefnogi gofalwyr di dal yng Ngwynedd. Mae pwysau cynyddol yn debygol o fod ar ein gofalwyr di dal yma yng Ngwynedd i'r dyfodol ac yn benodol o fewn y maes gofal oedolion.</p> <p>Erbyn diwedd Mawrth 2017 byddwn felly wedi adolygu pa mor effeithiol yw ein trefniadau cyfredol ar gyfer cefnogi gofalwyr di dal ac, os oes angen, wedi penderfynu ar yr ymyraethau ychwanegol sydd eu hangen i gynnal gofalwyr i'r dyfodol.</p> <p>Bwriedir canolbwyntio ar y maes Oedolion, ond dylid sicrhau nad ydym anghofio am y gofalwyr ifanc rheini. Byddwn yn ystyried y briff yn fanylach yn ystod yr wythnosau nesaf ac yn penderfynu beth yn union ddylid ei gynnwys o ran yr Adolygiad.</p>	<p style="text-align: center;">Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant</p>	Wrthi'n cael ei gynllunio
3.1	Amseroldeb asesiadau cychwynnol	<p>6.21 - Mae perfformiad o ran amseroldeb asesiadau cychwynnol wedi gwella, ond mae'n dal i fod yn is na'r cyfartaledd yng Nghymru (70% o'i gymharu â 76%), ac mae'n dal yn faes y mae angen i'r cyngor ei wella.</p>	<p>Nid yw hwn yn berthnasol mwyach gan fod y dangosydd yma wedi diflannu gyda'r Ddeddf Gwas Cym a Llesiant. Erbyn hyn mae un asesiad cyfansawdd yn cael ei gwblhau sydd yn</p>	<p style="text-align: center;">Pennaeth Adran Plant a Chefnogi</p>	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Meysydd i'w gwella	Sylwadau perthnasol AGGCC	Trefniadau ar waith	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
			cyfatebu gydag anghenion ac mae cyfanswm o 42 niwrnod i gwblhau asesiad a chreu cynllun gofal a chymorth, ond yr ydym yn lleol yn anelu i osod targed i gwblhau asesiadau syml mewn 10 diwrnod gwaith.	Teuluoedd	
3.2	Amseroldeb cynadleddau amddiffyn plant	6.23 - Roedd nifer y plant ar y gofrestr amddiffyn plant ar ddiwedd y flwyddyn yn debyg i'r tair blynedd diwethaf yn dilyn cynnydd yn 2012-2013. Mae perfformiad y cyngor o ran cynnal cynadleddau amddiffyn plant cychwynnol wedi gwella fymryn, ond mae'n is na'r cyfartaledd yng Nghymru (85% o'i gymharu â 93%). Cafwyd cwmp hfyd ym mherfformiad y cyngor o ran cynnal adolygiadau statudol a chynadleddau adolygu amddiffyn plant. Cyfrannodd colli'r cydlynnydd amddiffyn plant a salwch staff at y cwmp mewn perfformiad yn y meysydd hyn. Mae amseroldeb cynadleddau amddiffyn plant yn dal i fod yn faes sydd angen ei wella. Hefyd, mae angen i'r cyngor gynnal a gwella amseroldeb adolygiadau plant sy'n derbyn gofal, sy'n cael eu rheoli gan yr uned diogelu ac ansawdd ar hyn o bryd.	<p>Mae cynnydd yn y niferoedd o blant sydd wedi eu cynnwys ar Gofrestr Amddiffyn Plant ac mae hyn yn dilyn patrwm cenedlaethol ar hyn o bryd. Mae hyn yn cynyddu pwysau ar y gwasanaeth o ran capasiti i gadeirio a chynnal cynadleddau o fewn yr amserlenni a nodir yn y canllawiau cenedlaethol.</p> <p>Mae'r gwasanaeth yn cadw llygad barcud ar berfformiad yn y maes yma ac yn cadw gwybodaeth fanwl am y rhesymau pam nad ydi rhai cynadleddau yn digwydd o fewn amserlen. Nid oes unrhyw reswm penodol, nodweddiadol yn arddangos ei hun ond mae'n gyfuniad o resymau e.e. teulu ddim ar gael i fynychu, dim cworwm proffesiynol (gofyn statudol ar gyfer proses benderfynu).</p> <p>Mae'r materion o ran diffyg cworwm wedi ei godi gydag asiantaethau penodol ac yn y Grŵp gweithredol diogelu ar draws Gwynedd a Môn, ac mae yn derbyn sylw gan yr heddlu yn benodol i geisio gwella'r sefyllfa.</p> <p>Mae perfformiad adolygiadau statudol plant mewn gofal wedi gwella yn sylweddol dros gyfnod o flynyddoedd. Mae niferoedd plant mewn gofal yng Ngwynedd wedi cynyddu yn ystod 15/16 - o 186 ar ddiwedd chwarter 1 i 202 ar ddiwedd chwarter 2. Mae hyn yn gynnydd sylweddol ac mae yn rhoi pwysau ychwanegol ar swyddogion adolygu annibynnol sydd yn cadeirio holl adolygiadau plant mewn gofal. O ystyried mai'r argymhelliad ymarfer da cenedlaethol ar gyfer swyddogion adolygu annibynnol yw eu bod yn dal oddeutu 50 achos yr un ar gyfer adolygu, mae'r swyddogion sydd gennym mewn lle (2.6FTE) yn gweithio yn llawer</p>	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Meysydd i'w gwella	Sylwadau perthnasol AGGCC	Trefniadau ar waith	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
			uwch na'u capasiti. Er hynny mae perfformiad chwarter 1 a 2 eleni yn galonogol gan fod perfformiad o ran amseroldeb yn 89.4% ar ddiwedd chwarter 1 a 91.3% ar ddiwedd chwarter 2.		
3.3	Amseroldeb adolygiadau amddiffyn plant	6.23 - Roedd nifer y plant ar y gofrestr amddiffyn plant ar ddiwedd y flwyddyn yn debyg i'r tair blynedd diwethaf yn dilyn cynnydd yn 2012-2013. Mae perfformiad y cyngor o ran cynnal cynadleddau amddiffyn plant cychwynnol wedi gwella fymryn, ond mae'n is na'r cyfartaledd yng Nghymru (85% o'i gymharu â 93%). Cafwyd cwmp hefyd ym mherfformiad y cyngor o ran cynnal adolygiadau statudol a chynadleddau adolygu amddiffyn plant. Cyfrannodd colli'r cydlynnydd amddiffyn plant a salwch staff at y cwmp mewn perfformiad yn y meysydd hyn. Mae amseroldeb cynadleddau amddiffyn plant yn dal i fod yn faes sydd angen ei wella. Hefyd, mae angen i'r cyngor gynnal a gwella amseroldeb adolygiadau plant sy'n derbyn gofal, sy'n cael eu rheoli gan yr uned diogelu ac ansawdd ar hyn o bryd.	Fel y nodir uchod yn 3.2 mae cynnal cynadleddau adolygol amddiffyn plant o fewn amserlen yn her yn bresennol am y rhesymau a nodir uchod. Mae perfformiad chwarter 1 a 2 wedi bod yn heriol – 71% ar ddiwedd chwarter 1 a 77% ar ddiwedd chwarter 2. Mae dangosyddion mesur presenoldeb cynadleddau achos amddiffyn plant yn dangos fod gweithwyr cymdeithasol yn bresennol yn 100% ohonynt, ond fod her i sicrhau fod cworwm o asiantaethau partneriaid ymhob cynhadledd adolygol. Pan nad oes cworwm mae'r cadeirydd yn gorfod gwneud penderfyniad i unai barhau a'r gynhadledd neu i ohirio hyd nes bydd cynrychiolaeth gofynnol yn bresennol er mwyn gwneud penderfyniad. Mae'r materion yma yn derbyn sylw penodol gyda'r asiantaethau hynny ar lefel weithredol a strategol.	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	Ar waith
3.4	Amseroldeb asesiadau iechyd i blant sy'n derbyn gofal	6.31 - Dim ond gwelliannau bach a wnaed gan y cyngor o ran canran y plant sy'n derbyn gofal sy'n derbyn asesiad iechyd yn ystod y flwyddyn, ac mae hwn yn dal yn sylweddol is na chyfartaledd Cymru (51% o'i gymharu ag 81%).	Mae'r gwasanaeth wedi bod yn cydweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ers nifer o flynyddoedd i geisio datrys y problemau o ran cynnal asesiadau iechyd ar gyfer plant mewn gofal yn amserol. Mae'r Panel Rhiant Corfforaethol wedi bod yn dal y Bwrdd Iechyd i gyfrif er mwyn herio ymarfer a sicrhau fod gwelliannau yn y drefn yn digwydd. Er hynny, mae'r cynnydd wedi bod yn hynod o siomedig, ond yn ystod y flwyddyn hon rydym yn gweld gwelliant yn y perfformiad yn erbyn y dangosydd hwn gan fod canlyniadau chwarter 1 yn dangos fod 60.7% wedi eu cynnal o fewn amser a 63.4% ar ddiwedd chwarter 2. Mae hyn yn galonogol ac wedi cyrraedd y targed a osodwyd yn lleol (60%). Mae yn parhau i fod yn is na chyfartaledd Cymru, ond rydym o'r farn ein bod wedi datrys y problemau mwyaf o ran trefniadau a phrosesau er mwyn gweld cynnydd parhaus.	Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	Ar waith
4.1	Gweithredu rhaglenni	7.8 - Mae sylw corfforaethol wedi ei roi i gefnogi moderneiddio	Mae'r prosiectau trawsffurfiol sydd wedi eu		Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyf	Meysydd i'w gwella	Sylwadau perthnasol AGGCC	Trefniadau ar waith	Cyfrifoldeb	Ystyriwch y cynnydd drwy nodi: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
	moderneiddio	gwasanaethau cymdeithasol ac ymateb i'r Ddeddf. Mae'r ddau adolygiad sylweddol o drefniadau gweithredol mewn gwasanaethau plant ac oedolion wedi cael eu cefnogi gan y gwasanaeth corfforaethol. Mae'r strwythur adrannol newid wedi caniatáu aliniad agosach rhwng gwasanaethau cymdeithasol plant a gwasanaethau ataliol.	<p>comisiynu trwy'r Cynllun Strategol yn derbyn cefnogaeth a chraffu trwy drefniadau Paneli Cyflawni'r Cyngor, ble mae arweinydd y prosiect yn adrodd ar gynnydd y prosiectau yn erbyn y cerrig milltir sydd wedi eu cytuno. Yn dilyn hyn mae'r Aelod Cabinet perthnasol yn adrodd ar berfformiad y prosiectau trawsffurfiol i'r Cabinet mewn cylch 12 wythnos. Mae'r prosiectau trawsffurfiol sydd wedi eu comisiynu yn rhoi sylw i newidiadau mewn ymarfer a chyfrifoldebau - a hynny o fewn disgwyliadau'r ddeddf.</p> <p>Yn ogystal â hyn mae trefniadau rheolaeth rhaglen mewn lle yn y maes Oedolion er mwyn sicrhau fod trefniant ac atebolrwydd clir mewn lle i fod yn arwain newid sylweddol yn y maes.</p> <p>Bydd y gefnogaeth gorfforaethol yn parhau er mwyn gweithredu rhaglenni moderneiddio yn y maes gofal.</p>	Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant / Pennaeth Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd	
4.2	Craffu a goruchwylio rhoi rhaglenni moderneiddio ar waith	1.5 - Bydd y newidiadau a fwriedir mewn gwasanaethau cymdeithasol yn gofyn am newid mewn arfer a diwylliant sefydledig. Mae natur a graddfa'r newidiadau mae gwasanaethau cymdeithasol yn eu hwynebu ar hyn o bryd yn achosi risgiau sylweddol y bydd angen lefel uchel o graffu a chymorth arnynt er mwyn eu cyflenwi mewn dull amserol. Dylai'r trefniadau newydd, gydag aelod cabinet ar gyfer oedolion ac iechyd ac aelod cabinet ar gyfer plant a phobl ifanc, ei gwneud yn haws i weld y datblygiadau gwasanaeth newydd ac i ymgysylltu â'r bwrdd iechyd.	<p>Fel sydd wedi ei nodi yn yr adroddiad, bydd cefnogaeth dau Aelod Cabinet yn y maes hwn yn allweddol i sicrhau llwyddiant y rhaglenni moderneiddio. Mae'r ddau aelod wrth gwrs yn atebol am y newid sydd yn digwydd o fewn eu meysydd ond hefyd, fel rhan o drefniadau rheoli perfformiad y Cyngor, yn craffu'n barhaus gan gynnig cefnogaeth lle bo angen. Mae hyn yn cael ei wneud yn ffurfiol trwy'r Paneli Cyflawni a'r Panel Strategol Diogelu. Yn ogystal, mae'r Pwyllgor Craffu Gwasanaethau yn craffu'r prif raglenni trawsffurfio'r maes - megis</p> <p>G2 - Gweithio'n integredig ar yr hyn sy'n cyfri i unigolion.</p> <p>Fel rhan o'r newid diwylliant sydd ar waith yn y Cyngor, o fod yn sicrhau ein bod yn rhoi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth wnawn, rydym yn anelu at gael sefydliad sydd yn craffu'n barhaus ein penderfyniadau.</p>	Cyfarwyddwr Corfforaethol	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

16. Hydref 2015 - Helpu Pobl Hŷn i Fyw'n Annibynnol: A yw Cynghorau'n Gwneud Digon?

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Gwella llywodraethu, atebolrwydd ac arweinyddiaeth gorfforaethol yng nghyswllt materion pobl hŷn	Uwch Reolwr Tai	<ul style="list-style-type: none"> • Penodi uwch swyddog arweiniol sy'n gyfrifol am gydgyssylltu ac arwain gwaith y cyngor ar wasanaethau i bobl hŷn; • Ail-alinio gwaith cydgysylltwyr y strategaethau pobl hŷn er mwyn cefnogi'r gwaith o ddatblygu a chyflawni cynlluniau ar gyfer gwasanaethau sy'n cyfrannu at annibyniaeth pobl hŷn; • Penodi eiriolwr o blith yr aelodau ar gyfer gwasanaethau pobl hŷn; a • Diweddarau gwybodaeth am y penodiadau hyn yn rheolaidd, a rhannu'r wybodaeth honno'n rheolaidd â'r holl staff a'r rhanddeiliaid. 	<p>Pennaeth Oedolion, Iechyd a Llesiant yn gyfrifol am arwain gwaith y cyngor ar wasanaethau i bobl hŷn.</p> <p>Rheolwr Llesiant wedi ei benodi ac yn gyfrifol am sicrhau fod cynllun gweithredu heneiddio'n dda Cyngor Gwynedd yn cael ei weithredu. Rhaglen waith benodol i'w osod o fewn y misoedd nesaf.</p> <p>Pencampwr Pobl Hŷn wedi ei adnabod, ac yn cynrychioli buddion pobl hŷn Gwynedd.</p>	Ar waith
2	Gwella'r gwaith cynllunio strategol a chydgyssylltu gweithgarwch gwasanaethau i bobl hŷn yn well	Uwch Reolwr Tai	<ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau bod cynlluniau gweithredu cynhwysfawr ar waith sy'n trafod gwaith holl adrannau perthnasol y cyngor a gwaith rhanddeiliaid allanol y tu allan i iechyd a gofal cymdeithasol; • Ymgysylltu â phreswylwyr a phartneriaid wrth ddatblygu cynlluniau, ac wrth ddatblygu a chytuno ar flaenoriaethau. 	<p>Drafft Cynllun Gweithredu Heneiddio'n Dda wedi ei ddatblygu, ond heb ei gymeradwyo. Trafodaethau i'w cynnal gyda'r Tîm Rheoli Corffoethol ar beth i'w flaenoriaethu a sut i symud ymlaen.</p> <p>Age Cymru Gwynedd a Môn wedi ymgysylltu gyda pobl hŷn i adnabod beth yw eu blaenoriaethau.</p>	Ar waith
3	Gwella'r ymgysylltu â gwybodaeth i bobl hŷn a'r trefniadau ar gyfer lledaenu'r wybodaeth honno, drwy	Uwch Reolwr Tai	Sicrhau bod gwasanaethau cyngor a gwybodaeth wedi'u cyflunio'n briodol ac yn bodloni anghenion y sawl sy'n eu derbyn.	Rhaglen waith i'w ddatblygu o dan Her Gofal i godi ymwybyddiaeth cymunedau o beth yw gofynion y Ddeddf newydd a sut gallant chwarae rôl wrth hybu annibyniaeth pobl hŷn a chyd-gomisiynu gwasanaethau ar eu cyfer.	Ar waith
4	Sicrhau rheolaeth effeithiol ar berfformiad yr ystod o wasanaethau sy'n helpu pobl hŷn i fyw'n annibynnol drwy:	Uwch Reolwr Tai	<ul style="list-style-type: none"> • Pennu mesurau priodol i alluogi aelodau, swyddogion a'r cyhoedd i farnu ynghylch cynnydd wrth gyflawni camau gweithredu yn holl wasanaethau'r cyngor; • Sicrhau bod gwybodaeth am berfformiad yn cynnwys gwaith yr holl asiantaethau perthnasol, ac 	Mesurau wedi eu hadnabod yn y Cynllun Gweithredu Heneiddio'n Dda, ond trafodaeth i'w gynnal ynglyn a'u priodoldeb a dull monitro. Y mwyafrif o'r allbynnau wedi eu selio ar fframwaith cenedlaethol ar gyfer y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant.	Wrthi'n cael ei gynllunio

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
			<p>yn enwedig y rhai y tu allan i'r gwasanaethau iechyd a'r gwasanaethau cymdeithasol;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu dulliau mesur i farnu ynghylch mewnbwn, allbwn ac effaith, fel bo modd deall effaith toriadau cyllideb a chefnogi gwaith goruchwyllo a chraffu. 		
5	Sicrhau cydymffurfiaeth â Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus wrth gynnal asesiadau effaith cydraddoldeb	Uwch Reolwr Tai	<ul style="list-style-type: none"> • Nodi sut y bydd newid gwasanaethau neu dorri cyllidebau'n effeithio ar grwpiau a chanddynt nodweddion gwarchoddedig; • Mesur yr effaith bosibl a'r camau lliniaru a gyflawnir er mwyn lleihau'r effaith negyddol bosibl ar grwpiau a chanddynt nodweddion gwarchoddedig; • Nodi'r niferoedd posibl y byddai'r newidiadau arfaethedig neu'r polisi newydd yn effeithio arnynt, drwy nodi'r effaith ar rai a chanddynt nodweddion gwarchoddedig; a • Sicrhau bod gweithgarwch ategol, megis arolygon, grwpiau ffocws ac ymgyrchoedd gwybodaeth yn cynnwys digon o wybodaeth i alluogi defnyddwyr gwasanaeth i ddeall yn glir sut y bydd y newidiadau arfaethedig yn effeithio arnynt hwy. 	<p>Mae'r gwaith o gynnal asesiadau effaith cydraddoldeb ar doriadau arfaethedig y Cyngor trwy Her Gwynedd wedi ei gwblhau.</p> <p>Mae trefniadau corfforaethol mewn lle i gefnogi cynnal asesiadau effaith cydraddoldeb. Yn ogystal mae prosiect o fewn Cynllun Cydraddoldeb Strategol Cyngor Gwynedd 2016-20 yn benodol i wella ein trefniadau asesu effaith cydraddoldeb.</p>	Ar waith
6	Gwella'r rheolaeth ar y Gronfa Gofal Canolraddol, ac effaith y gronfa honno	Uwch Reolwr Tai	<ul style="list-style-type: none"> • Pennu llinell sylfaen ar gyfer perfformiad ar ddechrau prosiectau fel bo modd barnu ynghylch effaith y prosiectau hynny dros amser; • Cytuno ar fformat a chwmpas adroddiadau monitro fel bo modd cynnal gwerthusiadau cymaradwy o brosiectau a ariennir yn erbyn meini prawf y gronfa, er mwyn barnu pa brosiect sy'n cael yr effaith fwyaf cadarnhaol a faint o gynlluniau sydd wedi cael eu prif-ffrydio i dderbyn cyllid craidd; a • Gwella'r ymgysylltu â'r ystod lawn o bartneriaid er mwyn sicrhau bod amrywiaeth mor eang ag sy'n bosibl o bartneriaid yn cael eu hannog i gymryd rhan mewn mentrau a rhaglenni yn y dyfodol. 	<p>Mae trefniadau rheoli prosiect cadarn wedi eu gosod yn erbyn prosiectau'r Gronfa Gofal Canolraddol. Mae templed cytunedig wedi ei lunio are gyfer adrodd ar gynnydd prosiectau sy'n nodi gwariant cynlluniedig a gwir, cerrig milltir, allbynnau a deilliannau yn erbyn prosiectau unigol wedi eu hariannu trwy'r Gronfa Gofal Canolraddol.</p> <p>Mae hyn yn cael ei wneud gan gynnwys ystod o bartneriaid perthnasol.</p>	Wedi'i gwblhau

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

17. Rhagfyr 2015 - Cyflawni a Llai - Gwasanaethau Hamdden

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
1	Gwella gwaith cynllunio strategol yn y gwasanaethau hamdden:	Uwch Reolwr Economi a Chymuned	<ul style="list-style-type: none"> • pennu gweledigaeth gytunedig i gynghorau ar gyfer gwasanaethau hamdden; • cytuno ar flaenoriaethau ar gyfer gwasanaethau hamdden; • canolbwyntio ar sefyllfa'r cyngor oddi mewn i ddarpariaeth chwaraeon a hamdden gymunedol ehangach yr ardal; ac • ystyried y posibilrwydd o gyflenwi gwasanaethau'n rhanbarthol. 	<p>Mae'r Gwasanaeth wedi cychwyn datblygu model busnes Ffordd Gwynedd gan gytuno ar bwrsas a mesurau cyflawni. Mae'r gwaith hwnnw yn cymryd ystyriaeth o'r anghenion cenedlaethol, rhanbarthol a hefyd anghenion pobl Gwynedd.</p> <p>O safbwynt Chwaraeon, mae Cyngor Gwynedd yn cymryd rôl flaenllaw mewn datblygu model amgen ar gyfer cynllunio a chomisiynu gweithgareddau yn rhanbarthol. Rhagwelir y bydd yr achos busnes mewn lle erbyn mis Medi, 2016 gyda corff newydd mewn lle erbyn mis Ebrill, 2017.</p>	Wrthi'n cael ei gynllunio
2	Cynnal arfarniad o opsiynau er mwyn canfod y model cyflenwi mwyaf priodol yn seiliedig ar weledigaeth gytunedig y cyngor a'i flaenoriaethau ar gyfer gwasanaethau hamdden.	Uwch Reolwr Economi a Chymuned	<p>Dylai'r arfarniad ystyried:</p> <ul style="list-style-type: none"> • faint o gyllid cyfalaf a refeniw sydd ar gael dros y tair i bum mlynedd nesaf; • opsiynau i wella ffocws masnachol gwasanaethau hamdden; • cyfleoedd i gynyddu'r incwm a gynhyrchir a lleihau 'cymhorthdal' cynghorau; • dadansoddiad cost a budd o'r holl opsiynau sydd ar gael i gyflenwi gwasanaethau hamdden yn y dyfodol; • cyfraniad gwasanaethau hamdden at rôl ehangach y cyngor o ran iechyd y cyhoedd; • ymgysylltu'n well â'r cyhoedd er mwyn sicrhau bod safbwyntiau ac anghenion defnyddwyr a darpar ddefnyddwyr yn cael eu nodi'n glir; • effaith gwahanol opsiynau ar grwpiau a chanddynt nodweddion gwarchoddedig o dan ddyletswydd cydraddoldeb y sector cyhoeddus; a • chynaliadwyedd y gwasanaethau a ddarperir yn y dyfodol. 	<p>O safbwynt canolfannau hamdden, mae Bwrdd Prosiect wedi ei sefydlu, yn cael ei gadeirio gan yr Aelod Cabinet, i adolygu rol y gwasanaeth hamdden ir dyfodol. Mae rhaglen waith yn ei lle sydd yn ymateb i'r pwyntiau hyn i gyd, ond addasu'r gwasanaeth i gyflawni'r arbedion ydi'r nod, gan gymryd ystyriaeth or cyfeiriad cenedlaethol, gan gynnwys yr adroddiad yma.</p> <p>Yn sgil y rhaglen arbedion effeithlonrwydd, mae'r Gwasanaeth wedi llwyddo i adnabod £700k o arbedion yn y ddwy flynedd ddiwethaf. Yn ogystal, mae egwyddorion masnachol yn cael eu datblygu gyda'r nod o leihau'r sybsidi ymhellach dros gyfnod o amser. Mae hyn yn arwain y Gwasanaeth i dargedu darpar ddefnyddwyr ac i fuddsoddi yn y llefydd cywir er mwyn cael yr effaith gorau.</p> <p>Mae datblygu model busnes Ffordd Gwynedd yn sicrhau bod gwell ymgysylltiad gyda defnyddwyr a bod effaith y gwahanol ymyraethau yn cael eu mesur yn gywir.</p> <p>O safbwynt cyfraniad at iechyd y cyhoedd, mae'r Gwasanaeth yn cymryd rôl blaenllaw mewn darparu gwasanaethau ataliol. Enghraifft diweddar o hyn ydi llwyddiant y cynllun 'DementiaGo' sy'n cynnig gwasanaeth i ddefnyddwyr sy'n dioddef o Dementia.</p>	Ar waith

ADRODDIADAU ARCHWILIO ALLANOL 2012/13 – 2016/17

ATODIAD 1

Cyfeirnod	Argymhellion Gwella	Cyfrifoldeb	Cynllun Gweithredu	Cynnydd	Ystyriwch eich cynnydd: <ul style="list-style-type: none"> • Heb gychwyn • Wrthi'n cael ei gynllunio • Ar waith • Wedi'i gwblhau
3	Sicrhau rheolaeth effeithiol ar berfformiad gwasanaethau hamdden drwy sefydlu cyfres o fesurau er mwyn galluogi swyddogion, aelodau a dinasyddion i farnu ynghylch mewnbwn, allbwn ac effaith.	Uwch Reolwr Economi a Chymuned	Dylai hyn drafod perfformiad yr holl gyngor a pherfformiad cyfleusterau penodol, a chynnwys: <ul style="list-style-type: none"> • gwariant cyfalaf a refeniw; • incwm; • 'cymhorthdal' y cyngor; • ansawdd y cyfleusterau a'r gwasanaeth a ddarperir; • bodlonrwydd cwsmeriaid; • llwyddiant mentrau 'masnachol newydd'; • data defnydd - y nifer sy'n defnyddio'r gwasanaethau/cyfleusterau, amserau defnydd ac ati; ac • effaith cyfleusterau hamdden wrth ymdrin â blaenoriaethau iechyd y cyhoedd. 	<p>Mae'r Gwasnaeth eisoes wedi datblygu fframwaith mesur perfformiad cadarn ar gyfer pump pwrpas penodol a mae hwnnw ar waith. O safbwynt cyfleusterau hamdden, mae'r fframwaith yn mesur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwariant refeniw. • Incwm. • Bodlonrwydd cwsmer. • Llwyddiant ymyraethau marchnata a buddsoddiadau cyfalaf. • Gwybodaeth defnydd lawr i god post defnyddwyr unigol er mwyn gweld 'trend'. • Gwybodaeth meincnodi er mwyn mesur cyraheddiad canolfannau hamdden yn erbyn ei gilydd a hefyd yn erbyn canolfannau all-sirol. • Cyfradd dargadwad (retention) defnyddwyr er mwyn dysgu beth allem ei wneud yn wahanol neu well. <p>Hyd at ddiwedd 2016/2017, mae'r Gwasanaeth yn cyfrannu tuag at flaenoriaethau Iechyd Cyhoeddus Cymru yn y meysydd gordewdra ac atal ysmygu o fewn yr Uned Byw'n Iach. Bydd hynny yn dod i ben ar ddiwedd y flwyddyn fel canlyniad i benderfyniadau Her Gwynedd.</p>	Wedi'w gwblhau
4	Gwella'r trefniadau llywodraethu, atebolrwydd ac arweinyddiaeth gorfforaethol yn y gwasanaethau hamdden	Pennaeth Adran Economi a Chymuned	<ul style="list-style-type: none"> • adrodd yn rheolaidd ar berfformiad wrth bwyllgor(au) craffu; • darparu gwybodaeth gynhwysfawr i aelodau etholedig er mwyn hwyluso proses benderfynu gadarn; • meincnodi a chymharu perfformiad ag eraill; a • defnyddio canfyddiadau adolygiadau archwilio/arolygu mewnol ac allanol i ganfod cyfleoedd i wella gwasanaethau. 	<p>Mae'r Gwasanaeth yn adrodd ar berfformiad a chyrhaeddiad yn rheolaidd i'r Aelod Cabinet a thrwy hynny i'r Cabinet. Yn ogystal, ceir trefniadau llywodraethu cadarn o fewn yr Adran a'r Tim Rheoli sy'n sicrhau bod atebolrwydd gorfforaethol ac arweinyddiaeth mewn lle.</p> <p>Bydd unrhyw adroddiadau sy'n ymwneud a datblygu modelau amgen yn cael eu cyfeirio i'r Pwyllgor Craffu priodol.</p> <p>O safbwynt adroddiadau archwilio/adolygiad mewnol, mae agweddau o'r Gwasanaeth yn cael ei adolygu'n gyson a bydd unrhyw argymhellion yn cael eu gweithredu arnynt. Cyfeirir hefyd unrhyw adroddiadau priodol i'r Is Grwp Gwella o'r Pwyllgor Archwilio ar gyfer trafodaeth pellach pe bae angen.</p>	Wedi'i gwblhau